

АНТРОПОСОФСКИ ВЕСТИ

Брой 39
ЙОАНОВДЕН
ЮНИ 2013 г.

ИЗДАВА СЕ ОТ АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред, предлага духовно-научни методи за развитие на истинско осъзнаване на реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят – д-р Рудолф Щайнер (1861 – 1925 г.) предоставя на всяка индивидуалност в пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

СЪДЪРЖАНИЕ

- Интервю с новия председател на Антропософското общество в България д-р Трайчо Франгов
- Пътят между Възкресение и Йоановия празник
- На земята винаги има един Йоан, който носи духовната истина за мистерията на Голгота
- Йоановден през зимата
- Време за преосмисляне
- Антропософското общество започва там, където спираме да мислим антагонистично
- Последни представления на Мистерийните драми на Рудолф Щайнер
- Сергей Прокофиев – почетен член в Ръководството на Единното антропософско общество
- Моето пътуване до Дорнах
- Нови книги
- Годишници:
Рихард Вагнер
Ита Вегман
Алберт Щефен
Маргарита Волошина
- Ита Вегман в България
- In Memoriam: Светла Бисерова
- Споделени мисли
- Смехософия
- Съобщения и покани
- Антропософски групи в България – контакти

“Дойде човек, изпратен от Бога, на име Йоан. Той дойде за свидетелство: да свидетелствува за светлината, за да повярват всички чрез него. Той не беше светлината, но дойде да свидетелства за светлината.” (Йоан 1:6-7).

„Свети Йоан Кръстител“ – Андреа дел Сарто (1486-1530 г.)

ОТ НАШАТА БУДНОСТ ЗАВИСИ КАК ЩЕ ЗАПОЧНЕМ ВТОРАТА 100 ГОДИШНИНА НА АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО

Роден на 7 март 1960 г. в Петрич. Завършва медицина във ВМИ – София през 1986 г. Специализира хирургия до 1990 г.

Асистент, а по-късно и главен асистент в Катедрата по обща хирургия на Медицински Университет София и Александровска болница. Специализира многократно във Франция между 1993-2004 г.

През 2002 г. защитава докторска дисертация – Хирургично лечение на първичния рак на черния дроб. Продължава да работи обща, спешна и онкохирургия.

Среща с Антропософията през 1993-1994 г. От 1997 г. член на групата „Рудолф Щайнер“ – София, от 1999 г. – член на Първи клас, от 2005 г. четец на Първи клас, от 2004 г. представител на АОб в Гьотеанума, Дорнах.

От 20 септември 1997 г. досега 26 посещения на Гьотеанума и участие в множество конференции и семинари – на медицинската секция, на класните четци, на кръга на генералните секретари, национални представители и Форщанда, на инициативата за световна антропософска медитация и др.

Интереси и инициативи – антропософска медицина, медитация, христорология, социален въпрос, лекторска дейност, пътувания до стари мистериини центрове.

Владее и ползва френски, английски, немски, руски език.

„Фактът, че през юни София ще стане за няколко дни антропософска столица на Европа или българският Дорнах е доказателство, че нашето АО има своето признание от Духовния свят”

Д-р Франгов, какво е за вас 2013 г. в езотеричен план?

Всяка година носи своята езотеричност. 2012 г. се коментираше много. А 2013 г. остана малко настрана. С малко повече будност можем да потърсим знаците и ритмите.

70 г. от смъртта на Ита Вегман;

88 г. от смъртта на Рудолф Щайнер;

99 г. от смъртта на Кристиан Моргенщерн;

100 г. от полагането на Основния камък на първия Гьотеанум;

600 г. от началото на епохата на съзнателната душа – 1413 г.

1000 г. ат школата в Шартр;

2000 г. от промяната в Натановия Исус – 13 г.

Тези годишнини създават особено настроение на съпричастност и съизживяване на духовната история на света. Така започваме да се учим да пътуваме във времето.

Тази година се отбелязва и 100 години от създаването на Антропософското Общество от Р. Щайнер? Това какви мисли, размисли и импулси събужда?

Една 100 годишнина е период, който Р. Щайнер винаги е респектирал и отбелязвал. Такъв период внася нови съзидателни импулси, възражда духовни спомени, за аналогии с онова време, на скъсване със старото, което не можеше да приеме по правилен начин Духът на Михаил. От нашата будност зависи как ще започнем втората 100 годишнина. Ние можем да осъзнаем духовната свобода, която сме постигнали благодарение на Антропософията и голямата отговорност, която носим, подготвяйки бъдещето.

Председателският пост на Антропософското общество в България се прехвърли от Стара Загора в София – каква символика виждате в това? Какви ще са вашите уси-

лия и приоритети за развитието на АОб?

Духът на Стара Загора свърши добре своята работа. Когато Георги пое ръководството беше на 43 г. и внесе необходимите сили и устойчивост от марсовия си период в живота на обществото. Димитър беше на 63 г. и като един кармично свободен човек донесе мъдрост и спокойствие за творческа работа на всеки от нас. Аз съм на 53 и какво ще допринесе другите ще кажат. А и Общото събрание не се осмели да ми гласува доверие за повече от 1 година.

По отношение на Духът на София – в последните години тук се проведоха интересни и важни конференции, работиха Валфдорфското училище и две градини. Тази година също ни очакват множество събития. София се оформя като естествен център на Антропософията в България, а защо не и на Балканите в бъдеще. София търси своята духовна идентичност и личностите, които да направят усилията за това.

АОб също трябва да излезе от своята астралност, изолация, липса на самочувствие и увереност, да развие повече Азовост и космополитизъм и да намери своето място сред другите национални АО, а това става с много инициативи, пътувания, срещи, участия. Така работи Духът на Михаил. Досега съм следвал този път, надявам се да имам силите да продължа.

Какъв е вашият призив – а може би не е само един – към българските антропософи? В последната си лекция говорихте за зова на Кристиан Розенкройц, за зова на Р. Щайнер?

Духовна будност, смелост, инициативност.

Духовна будност – да прозрем знаците на времето и изпитанията, през които ще преинем. Смелост – да влезем в огъня и водата без страх.

Инициативност – да излезем по-силни и творещи.

За първи път България ще е домакин на VIP международна конференция на европейските генерални секретари, представителите на националните Антропософски общества и Ръководството при Гьотеанума. Какво е значението на този форум?

Повече от 8 години съм представител на нашето АО в Гьотеанума. Пътувам до там по няколко пъти в годината и представям страната и обществото ни на различни форуми. Много често съм единствения представител на Балканите. Това ме е карало да надживявам националния елемент и да осъзнавам съдбовната свързаност със съседните страни.

Постоянството и духовната активност винаги се оценяват. Интересът към България нараства и фактът, че София ще стане за няколко дни антропософска столица на Европа или българския Дорнах е доказателство, че нашето АО има своето признание от духовния свят. Показателно е, че съвпада и със 70-та годишнина от смъртта на Ита Вегман и 74 г. от идването ѝ в България.

Може ли да говорим за известно раздвижване сред антропософите – толкова много антропософски книги се преведоха напоследък и предстоят да бъдат издадени още? Има и нови антропософи. Какво още искате да се случи?

Мисля, че раздвижването започна преди 2-3 години – с подготовката и провеждането на конференцията за 10-годишнината на АОБ и завършването на лечебно-педагогическия семинар. Завършилите започнаха да създават сдружения, групи в различни градове на страната, да стават членове на АО. Издателствата станаха две, книгите се увеличили, вестникът стана качествен. Варна е пример за това раздвижване. Има подем в Плевен.

Необходима е апостолска работа – да се пътува и да се изнасят лекции в различни градове.

Как виждате работата с групите

и инициативността на членовете?

Така започва всяка антропософска дейност, така и ще продължи. Групата е мястото, където определена кармична група работи и се чувства добре. Членовете ѝ се подкрепят в духовните си усилия и търсения и могат заедно да изживеят и споделят радостта от откровенията и духовните истини. Груповите събирания носят ритъма на вълните на Времето и редовната работа излъчва светлина и топлина за душите от тази и другата страна.

Софийски дом за Антропософията е една идея, за която ще продължим да работим по-осъзнато и по-целенасочено, отколкото досега.

Препятствията са в нас самите – съмнения, недоверие, егоизъм. Трудно се преодолява личният елемент – желанието и предпочитанията, симпатии и антипатии. Хората развиват егото и искат да бъдат чути, забелязани. Това може да се отработва навън, но когато се внася в антропософската работа създава напрежения.

Смятате ли антропософите-лекари да развиват антропософската медицина, ама сериозно?

Връщам се понякога във времето на ентузиазма преди 16 години, когато 5-6 колеги направихме медицинска група, а после и асоциация от 15-16 лекари. Умерен оптимист съм, но всъщност не съм преставал през тези години да се развивам на това поприще – посещавайки много медицински конференции и семинари, лекувайки стотици ракови болни както оперативно, така и с Искардор, навлизайки в работата с биографията на всяка личност.

Позволете един личен въпрос – кога и при какви обстоятелства намерихте Антропософията?

Намерих я така, както Гарибалди намира жена си – сам, от раз, с един поглед отдалече – някаква сила ме прикова към една книга между многото друга езотерична литература преди 20 години. Никаква друга езотерика нямаше повече значение за мен. Около 3 години изучавах антропософията сам и после се появи необходимостта да намеря и други като мен. На Коледния

празник – 1996 г. срещнах антропософите, а на Великденския празник – 1997 г. станах член на групата Р. Щайнер, водена от Петко Бояджиев. Бях точно в периода на втория лунен възел – 37 години и 2 месеца. Аз не предавам Антропософията и тя мене също.

Публичните лекции са ваша запазена марка – какво предстои през втората половина на 2013 г?

Продължавам с Рудолф Щайнер и другите големи личности и индивидуалности, свързани с него. Трудно се изнасят лекции – изискват сериозна подготовка, търсения, творчество, но го правя и от духовна необходимост – да търся нови предизвикателства за себе си и другите, които искат да вървят по този път.

Посещавате Дорнах вече 24 пъти – разкажете какво са за вас Дорнах и Гьотеанума?

Всъщност, вече са повече. Всяко едно от тях ценя много, защото изискват много усилия и всеки път преди тръгване ретроспектирам и изживявам предишните. Това е един друг мой живот. Животът ми тук, у нас го изживявам като нещо временно и бързам да свърша повече неща.

Гьотеанумът се превърна в мой духовен дом. Домът, където се завърща моя Дух.

А първото ми пристигане там стана на 20 септември 1997 г., 84 години след полагането на Основния камък. Бях на 37 г. и половина и можех да останата 37 дни там – и това беше един от най-щастливите ми периоди в живота.

Светлана Желева
За „Антропософски вест“

ПЪТЯТ МЕЖДУ ВЪЗКРЕСЕНИЕ И ЙОАНОВ ДЕН

Мистерията на Петдесетница – праобраз на новото посвещение

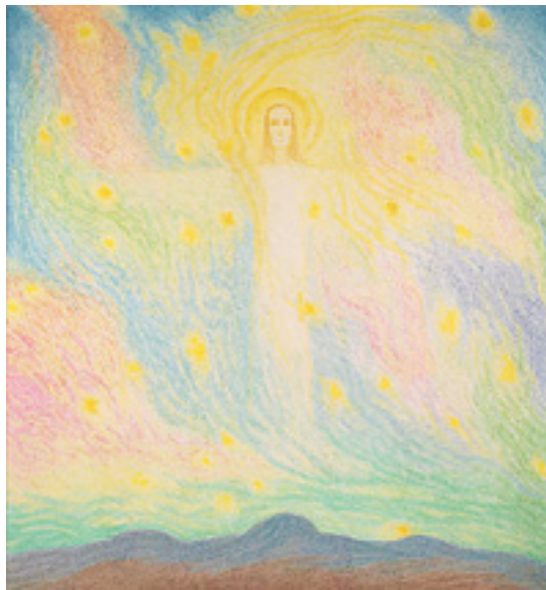
Четири от седемте основни празници на годината са симетрично разположени и образуват кръст. На върха на кръста е Йоанов ден, времето, когато в космоса се очертава величествената имагинация на Светата Троица. И трите „асиметрични“ празници са разположени през възходящата половина на годината, два от които стоят много близо един до друг и се случват винаги през месец май. „Асиметрични“ празници през низходящата половина на годината няма.

През възходящата половина на годината човекът се отдава на **търсенето на Изис-София** с такава душевна сила, с каквата на Епифания той е поел в душата си Христовия импулс, а на Възкресение е понесъл усилващото въздействие на този импулс. Ежегодно човекът се изкачва по възходящата половина на година, за да може напълно съзнателно да изпълни себе си с Христовото същество на Рождество. Докато човешката душа усилено търси Христовото същество през възходящата половина на годината, тя има нужда от помощта на космическата мъдрост. На Петдесетница ние можем с Христовата помощ да получим тази космическа

мъдрост, **божествената София**, ако усилващият импулс на космическата любов е достигнал до нас на Възкресение. Това е пътят, който ни води от смъртта към Възкресението и от Христос към София. На всеки етап духовният ученик среща противодействащите сили, които може да победи съответно през двете половици на годината. През възходящата половина Христовият път води отвътре навън и с Христовата помощ ние можем да победим Ариман отвътре, а Луцифер отвън. През низходящата половина на годината пътят на Михаил води отвън навътре и с негова помощ ние можем да преодолеем Луцифер вътре в нас, а Ариман отвън. По думите на Сергей Прокофиев: „В Михаил ние имаме празник, способен дотолкова да усили в нас приетия по време на Петдесетница импулс на София, импулс на космическата мъдрост, благодарение на който на Рождество ние отново имаме сили да поемем Христос в своята вътрешност. Това е път, който ни води от Възкресението в духа към правилната среща с природната смърт, зад прага на която ние можем отново да намерим Христос със силите на София. Този път от София към Христос е пътят на Михаил. Затова, съвсем не е случаен фактът, че именно Михаил е онзи Миров дух, който е способен най-вече да укрепи в нас силите на София, силите на космическата мъдрост. Защото от древността той действа във вселената като великият Управител на космическата интелигенция, на божествените мисли на йерархиите, които образуват сияещата одежда

на съществуването на София.”

На Възкресение Христос се приближава особено близо до нас и след това сякаш „изчезва в нас“ по думите на Рудолф Щайнер. Днес такава непосредствено встъпване на съществуването на Христос в човешката душа е възможно само поради въздействието на **импулса на Светия дух**, защото на сегашната степен на еволюцията нито един земен аз не би могъл да понесе това непосредственото присъствие на Христовото същество в себе си. Ако Христос би встъпил в човешката вътрешна същност без съдействието на Светия дух, това би довело до пълното изчезване на индивидуалния човешки аз. Христос изпраща Светия дух, за да може човекът да запази своето аз-съзнание и Христовото същество да може да живее в човека, дори и без той да осъзнава това. По същия начин учениците на Христос са получили тайните послания в течение на 40 дни в понижено състояние на съзнанието. Онези могъщи тайни на духовните светове, които вече били потопени в техните души, още не са били достигнали до тяхното ясно, дневно, бодърстващо съзнание. И

„Новата Изис“ – Герхард Райш

въпреки че те не са могли да преживеят Христос като носител на цялата пълнота на макрокосмическите сили в земната сфера, тези сили все пак са се излели в техните души. За тяхното ясно съзнание обаче тези сили са оставали вън дори на Възнесение и те са могли да ги съзерцават само като един духовно външен образ. Защото на тази степен е било достигнато само познанието за новите отношения между макрокосмоса и микрокосмоса. Точно затова в евангелието на Йоан след своето Възкресение Христос казва на Мария Магдалина: „Не ме докосвай, защото аз още не съм се възнесъл до основата на света на Отца.“ След своето Възкресение и даже при Възнесението Христос се намира извън човешкия свят. Той все още не е подарил на индивидуалното азово съзнание на учениците си онези сили, които е внесъл в земното битие чрез мистерията на Голгота. За да получи човечеството този дар, е било необходимо към празника Възнесение да се присъедини и празника Петдесетница, празникът на изливането на Светия дух, духа на вселенската любов върху апостолите. Само по този начин в тяхното земно бодърстващо аз-съзнание е било възможно напълно да се пробуди онова, което е спяло в дълбините на душите им, в резултат на съвместния живот с Христос и съпреживяването на мистерията на Голгота, както и на изслушването на поученията на Възкръсналия. А на Петдесетница апостолите са имали такава изживяване сякаш от вселената върху тях слиза субстанцията на любовта, сякаш те са опло-

дени от пробуждащата и действаща любов.

Те са чувствали как тази изначална сила на Любовта пронизва тялото на Вселената и се потапя в душата на всеки от тях. След това изживяване апостолите вече са били пробудени от **космическия дух на Любовта** и пред всеки от тях непосредствено се разкривало всичко, което преди това се е случило с него. А това е станало възможно, защото на Петдесятница Христос окончателно се е съединил с цялото човешко битие и е внесъл в човешкото същество онова, което до този момент е било само в макрокосмическите далечини. Петдесятница е началото на въстъпването на Христовото същество в земната сфера и разпространето на Неговото небе над земята. До този момент Христовото същество не е пребивавало на земята заедно с човешките души. Едва сега Той се съединява окончателно с човешкия микрокосмос. От този момент до всички следващи земни времена за всеки човек се открива възможността да преживее в себе си непосредственото присъствие на макрокосмическия Христос чрез вътрешното преживяване на Светия дух, оплодяващ човешката душа чрез Вселената. Това разкрива пред човешкото будно съзнание нови светове, като го прави по този начин съзнателен служител на духа. Едва сега човек може да достигне един свършено нов съюз с духовния свят. По един чисто вътрешен начин той е преживявал пълното сливане с макрокосмоса. Тази възможност за напълно съзнателно ясновиждање е била посята като семе в цялото по-нататъшно развитие на човечеството именно чрез мистериата на Петдесятница. И от този момент тя става праобраз на новото посвещение, който води към съзнателното съединяване на човека с неговата духовна прародина – макрокосмоса чак до самото царство на Отца. Рудолф Щайнер описва това високо състояние, което е достижимо едва на шестата степен на Християнско-розенкройцерския път на посвещение така: „Когато духовният ученик се добере до познанието за съотношението между макрокосмоса и микрокосмоса, за него може да настъпи ново преживяване. Той започва да се чувства така, сякаш се е сраснал с цялото мироздание, въпреки че усеща своята пълна самостоятелност. Това е усещането за сливането и разтварянето в целия свят, но без загубата на собственото същество. В духовната наука тази степен на развитието може да се нарече „Сливане с макрокосмоса“. Особено важна тук е коренната разлика между новия и стария път на посвещение. Премайнавайки през смъртта и Възкресението, Христос е успял за първи път да подари истинско безсмър-

тие на собствения индивидуален аз на човека, както и сили-те на вечността. А това значи, че на всички степени на своето издигане в духовния космос, сега човек може да запази ясното си будно съзнание. И това, че смъртта, която до мистериата на Голгота не е била нищо друго освен унищожение, сега е станала семето на Вечния аз, това е дадено от Христовия импулс. Смъртта на Голгота е станала начало на нов живот и на ново Слънце. Едва сега човекът може да отмени всичко предишно и да навлезе в бъдещето със спасения си аз, който все повече ще става подобен на Христовия Аз. Основата за приближаването на човешкия аз до Христовия Аз е заложена в събитието на Петдесятница благодарение на пронизването на аза на човека със Светия дух.

„Петдесятница“ – Герхард Райш

Събитието на Петдесятница е началото на новото християнско посвещение, което идва да замени древните посвещения, свързани с дохристиянското развитие на човечеството. Между двата вида посвещения има приемственост и различие, като най-съществената духовна метаморфоза е на шестата степен на древното посвещение, където преди човекът е трябвало да се издигне до Христос, а след мистериата на Голгота Христос слиза до апостолите, при което тяхното вътрешно съдържание става като това на древните Слънчеви герои.

И по думите на Сергей Прокофиев „В мистериата на Петдесятница ние имаме онова събитие, чрез което Христовият импулс има отношение към душевно-духовното в човека, докато чрез мистериата на Голгота и Възнесението той има отношение към човешкото етерно и физическо тяло. Защото Христос така е завършил мистериата на Голгота, че десет дни след Възнесението е изпратил на хората възможността вътрешно да проникнат с Христовия импулс своя аз и астралното си тяло. Това е образът на Петдесятница: пронизването на душевно-духовното със силите, способни да разберат мистериата на Голгота и сливането на Светия дух.

Христос е извършил своето дело за цялото човечество. На отделния човек, който трябва да разбере това дело, Той е изпратил Духа, така че душевно-духовното в човека намира достъп до всеобщото дело, което се отнася за цялото човечество. Мистериата на Голгота е събитие за цялото човечество, но отделният човек трябва да я направи плодотворна за себе си, приемайки в себе си Светия дух. Така Христовият импулс става индивидуално преживяване за всеки отделен човек.“

НА ЗЕМЯТА ВИНАГИ ИМА ЕДИН ЙОАН, КОЙТО НОСИ ДУХОВНАТА ИСТИНА ЗА МИСТЕРИЯТА НА ГОЛГОТА

На днешния ден през 1923 г. Рудолф Щайнер казва – ще се опитаме днес да представим Йоановото настроение чрез евритмия. Тогава са били изминали 11 г. от началото на евритмията, а днес вече 100 г. Нека и ние днес направим няколко евритмични упражнения – И, А, О, после И, О, А, след това Т, А, О и накрая Алелуя.

Като съвременни хора ние сме забравили да изживяваме хода на годината така, както са го изживявали хората от древността. Както човешкото тяло огладнява всеки ден и се нуждае от храна, така и човешката душа огладнява през хода на годината и може да се засити само когато изживява четирите големи празника.

Сега с евритмията се опитахме да се доближим до онова радостно настроение за тялото и душата, което в миналото са постигали по това време на годината чрез музика, песни и танци. Хората са забравяли своите ежедневни проблеми и са отваряли душите си към космоса, издигали са се нагоре, където са срещали своя аз. Древните хора са се изживявали много повече като граждани на космоса, отколкото като земни жители. И точно в това време на годината е било възможно да се свързват със своя аз.

В по-късните месеци те са се чувствали все по-изоставени от Боговете, което е кулминирало във времето на Коледа.

И във времето на лятното слънцестоене те са изпълнявали своите ритуали, задавали са своите въпроси към Боговете и са получавали

отговори от тях под формата на гръмотевици и мълнии. И днес тук след няколко седмици сухо и горещо време, тази сутрин като един отговор отгоре дойде този свеж дъжд, носейки отговорите на Боговете.

Както вдишването на кислород и издишването на въглероден двуокис са

свързани помежду си, така и спомнянето и любовта са свързани помежду си и с човешкия аз. И чрез духовно спомняне в това годишно и мирово време на търсене на аза, да се пренесем преди 2000 години, в Поврата на времената, когато стана едно раждане. Евангелието на Лука, глава първа, ни разказва за чудото на това раждане. Една висша индивидуалност трябваше отново да слезе в хода на Земното битие. С помощта на Светия дух, възрастните Елисавета и Захария станаха негови родители. Името му бе дадено отгоре – Йоан. Трудно, с нашето земно мислене бихме обхванали и осъзнали космическото значение на всеки звук И-О-А. Звучи твърде близко до Ие-хО-ВА.

От Евангелието на Матей разбираме, че това е духът на Илия – Ил-И-иА или Ел-И-Ас, водещият дух на еврейския народ. За духа на Илия-Елиас беше избрана Елисавета или дома на Елиас. По-късно, когато Дева Мария гостува на братовчедка си Елисавета, Духът на Илия-Йоан се раздвижва в нейната утроба, радостен от срещата с Духа на Исус. След 30 г. тази среща ще стане на физически план и ще бъде апогея в мисията и живота на Йоан. Но дотогава той трябваше да расте и да се укрепва от силите на природата.

Наистина този Дух имаше власт над природата. Волята на Илия спря дъжда преди 8-9 века, а след 3 години и 6 месеца отново го поиска и заваля. Ако погледнем картините на Леонардо в Лувъра и на Рафаело в галерия Уфици, изобразяващи юношата Йоан, оставаме поразени от духа, който струи не само от очите му, но и от цялото му тяло. То е изключително оживено и одушевлено, носещо много трепет и копнеж. С копнежа на очакването сочи нагоре към Духа на идващия след него.

Около 30-та си година, Йоан започва да кръщава. Той кръщава с вода, извършвайки кръщение на покаяние. Неговият зов е – Покайте се! Наближава Царството Небесно. Те го питат – Кой си ти, та кръщаваш? Христос ли си? Не съм. Илия ли си? Пророк ли си? Не съм. Аз съм гласът на едного, който вика в пустинята – Прав направете пътя за Господа. (Йоан, 1:19-25).

Йоан и Исус се движат един към друг, достигайки онова

Св. Илия с огнената колесница

място – река Йордан, където ще стане кръщението. Но тук кръщението с вода се превръща в кръщение със Светия дух. Светият дух се спуска като гълъб над Исус. Започва навлизането на Христос в обвивките на Исус, започва зачатие на Христос, което ще продължи 3 години – до раждането му при мистерията на Голго-

та, като Дух на земята.

Мисията на Йоан е завършена. Свободният, индивидуализиран аз на Йоан беше най-висшият сред духовете на човешките, на който се възложи тази задача – да подготви слизането на АЗ СЪМ на земята, превръщането на Бога в човек.

Учениците на Йоан отиваха при Исус. Той все повече се смаляваше, за да расте този, който идваше след него. И накрая, за да ускори своето заминаване от земята той извърши това, което идващият след него забрани – осъждането. Не съдете, за да не бъдете съдени! С каквато съдба съдете, с такава ще бъдете съдени (Мат. 7:1-2). Йоан осъди Ирод затова, че пожела братовата си жена. Осъдените му отря-

заха главата. Тази глава продължи своето самостоятелно съществуване – погребвана и намирана многократно, тя остана символ на продължаващите от духовния свят действия и чудеса на Йоан.

Йоан трябваше да напусне физическия план, за да може Духът му да се присъедини към учениците на Христос, обгръщайки ги със своята аура. Действията на духа на Илия-Йоан в това обкръжение бе така силно, че Ирод възкликва – Йоан е възкръснал. Но се случва и едно друго чудо – възкресението на Лазар. Христос възкресява Лазар, който от 3 дни е мъртъв. Лазар става Йоан – ученикът, когото Христос обичаше. Не се ли намесва и тук духът на Илия-Йоан? Каква е връзката между двата Йоана? Как стоят те по отношение на Христос?

Нека си представим една имагинация. Един триъгълник, на чийто връх е Христос, а от двете му страни са двамата Йоана. Единият е самотният Аз, Предтечата на Господа, Кръстителят, свидетелят на идващата истинска Светлина, който знаем как се роди и как умря, откъде дойде и накъде отиде. Той носеше силата на Илия. Другият е младежът, брат на Мария и Марта, умиращият и възкръсващият, първият човек, получил посвещение от Христос, любимият ученик на Христос, който единствен от тях го съпроводи и стоя под кръста на Голгота, за когото възкръсналият Христос каза на Петър – Ако искам той да остане докле дойда, теб що ти е? (Йоан 21:22). Понесе се слух, че този ученик няма да умре.

Изглежда, че двамата Йоана стоят полярно един спрямо друг. Даже техните действия разделят Йоановото евангелие на две части – от първа до десета глава – Йоан Предтеча, от единайсета до дваесет и първа глава – Йоан

Евангелиста.

Нека отново се концентрираме върху кръста на Голгота и стоящите под него Йоан и Дева Мария – София. Христос се обръща и към двамата. Какво се случва с Йоан в този момент? Какво ни разкрива свръхсетивното духовно познание?

В душата на ученика Йоан навлиза духа на Илия-Йоан. Двамата Йоана се събират в тялото и душата на Лазар-Йоан. Двата потока на човечеството – на Каин и Авел, идващи от Адам са събрани и присъстват тук по време на най-голямата мистерия в еволюцията на земята. Целият човек, антропосът, символизиращ човечеството е застанал и съзерцава Христос на кръста.

Това е пътят на „Човекоставането“, на одухотворяването на човека. Човекът трябва да извърви пътя на единия и на другия Йоан, трябва да стане Йоан, за да разбере Йоан, за да разбере мистерията на Голгота. Двамата Йоана вървят разделени, но тук те се събират, за да се разделят отново, водейки своите кармични потоци – Новалисовите свещенически души на Илия-Йоан и розенкройцерите на Лазар-Йоан.

Петнадесет века по-късно, когато Християн Розенкройц е в последната (сто и шеста) година от живота си, се ражда Рафаел-Илия-Йоан.

Един Йоан винаги има на Земята, който носи духовната истина за Мистерията на Голгота.

Тази мистерия се превърна в мистерия на любовта и духовното спомняне, водещи до укрепването и ставането на човешкия АЗ.

д-р Трайчо Франгов

Слово за Йоановия празник

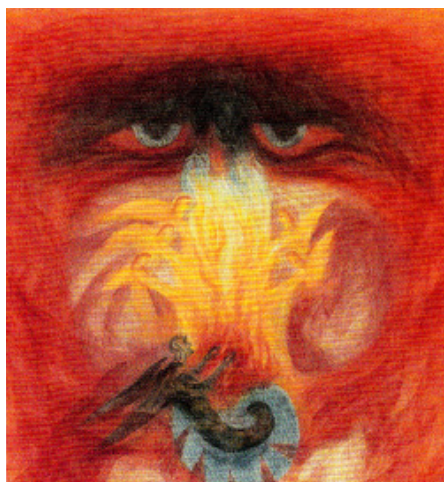
24.06.2012 г., София

ТРОИЧНИЯТ МОТИВ „И-А-О“ НА ГОЛЕМИЯ КУПОЛ В ПЪРВИЯ ГЪОТЕАНУМ

Непосредствено над сценичния отвор на големия купол има един троичен мотив, наречен от Рудолф Щайнер „И-А-О“. Във величествени образи се разкрива макрокосмическата форма на човешкото същество. Трите мотива са разположени по вертикалната ос отгоре надолу:

Мотивът „човекът-глава“ е оцветен в ярко червено („Гневът на Бога и мъката на Бога“) и се счита за „И“. Жълточервена огнена колона се извишава нагоре, която води началото си от синьото земно кълбо в ръцете на Бог. Едно тъмно ариманично същество се опитва да улови божествената светлина. Мощни божествени очи наблюдават борбата между светлината и тъмнината. Ангелски същества заливат огнената колона със светлина, вътре в която човекът активно изгражда своя собствен аз.

Под мотива на главата има три-

Гневът на Бога и мъката на Бога

ъгълник със седем ярки фигури от светлина, основата на „средния човек“ („Танцът на седемте“), който представлява „А“. Съществата в ярко жълто се разминават като в кръгов танц. В тяхното ритмично движение между вътрешното и външното, групирани 3 + 4, в центъра се оформя сърцето.

Под централния мотив на Седемте се намира „Кръгът на Дванайсетте“, заобиколен от „божествени ръце“. Дванайсетте лица изобразяват основата на човешките сетива. Този мотив се определя като „О“. Жестът на „О“ обхваща силите на волята и дълбините на съдбата, раждането и смъртта.

Ето какво казва Рудолф Щайнер: „Това, което виждате на големия купол на изток е една импресия, едно усещане за собствения аз. Този аз е една троица, ако мога да използвам тази дума. Той се разкрива и вътрешно, простирайки се от една страна чак до изпълнената със светлина яснота и прозрачност на мислещия аз, и от друга страна противоположния полюс, спускащ се във волята, волевия аз, а в средата преминава към чувстващия аз.“

Вернер Барфорд

„ИАО и евристичните медитации“

ЙОАНОВДЕН ПРЕЗ ЗИМАТА

Празник на съвестта

Християнските празници бележат моменти от работата на Христовия дух за земята и човечеството. Честването им означава по-скоро приемане на тяхната актуалност, отколкото отбелязване на отдавна отминали събития. Естествено, имало е „първи път“ с голямо значение, като например изливането на Светия дух на Петдесетница след Възкресението на Исус Христос. Но събитието продължава да живее и всяка следваща Петдесетница отваря пространство за идването на Светия дух, което да я поднови и направи повсеобхватна. Самото честване на един празник в религиозния живот вдъхва живот на събитието, а ритмичното повторение на празничното събитие го отпечатва в аурата на земята.

Човек например открива, че времето, облаците и атмосферата – всичко това помага за постигането на едно правилно настроение. Ние сме склонни да мислим, че човечеството трябва да възприема това, което боговете извършват в техните сфери на принципа „*каквото горе такова и долу*“. Но нашето съзнание като човешки същества може да се стреми да поеме инициативата и да чества един празник по такъв начин, че боговете да отговорят „*каквото долу такова и горе*“. Празниците през годината могат да бъдат повод за истинско взаимодействие, благословия, обновяване и промяна, и колкото сме по-творчески и ангажирани на земята, толкова повече това може да стане.

Сега нека да погледнем към празника на Свети Йоан. В северното полукълбо той идва в средата на лятото, веднага след лятното слънцестоене. Произходът на този празник е раждането на Йоан Кръстител шест месеца преди раждането на Исус. Но динамичният елемент на празника се съдържа в поученията на Йоан, цитирани в евангелията, основното от което е призива „*променете живота си*“ (на гръцки „*metanoiete*“). Това не е само предизвикателство към човека да направи преглед на навиците си и да разбере колко небрежен е станал, но и да овладее по-съзнателно своята съзнателност,

да разбере, че всички ние имаме огромен потенциал за добро като човешки същества, както и дълбока отговорност да „приготвим пътя на Господа“. На всеки от нас е дадена възможност да донесе мир и любов в обкръжението си, в отношенията, които съдбата му е предоставила и да предложи своите дарове и възможности в служба на доброто.

Всичко това може да се разгледа в процесите на топлина и зреене в средата на лятото. Самата атмосфера способства едно разширение, мечтание, оставяне на природата да следва пътя си, „носене по течението“. Така че духовно има едно предизвикателство: например да си направим равносметка какво правим като хора. Осъзнаваме ли историята на човечеството и борбата между доброто и злото? Достатъчно ли сме будни в своята отговорност за събитията, които стават?

Сега да си помислим за времето на Свети Йоан през зимата. Предизвикателството на Йоан е да сме будни, да се обърнем към себе си и да изкореним склонностите, които пречат на духа да работи. Празникът Петдесетница токущо е минал. На Петдесетница апостолите са били заедно в общност. Когато идва средата на зимата, те поемат индивидуалните си задачи. Днес Свети Йоан ни призовава да се извисим и да

станем наистина индивидуални, инициативни, автентични, ясни и решителни. Призивът да се променим ни кара да навлезем в себе си, не в благоуханието и забравата на лятото, а в свивания хлад и тъмнина на зимата и в самотата на индивидуалния си живот. В нашите култури няма традиция за веселба, преяждане и събиране на хората заедно, както е в средата на зимата на Север. Средата на зимата на Юг е безрадостна в сравнение със средата на зимата на Север и предизвикателството на Йоан ни вълнува още по-дълбоко. Това е празникът на съвестта.

Затова, Йоановият празник в южното полукълбо е празник на вглъбена интимност, мълчаливо признаване на нашето лично дълбоко душевно състояние и нужда. Един студен и отрезвяващ процес. Това е празникът на Св. Йоан, който ние на юг празнуваме в средата на зимата: не комфортен, не възторжен, не топъл и радостен, а реален, болезнен като процеса на раждане. Тогава от него може да се появи новият човек, който всички се стремим да бъдем.

Джулиан Слей

Превод от списание „*Ню Вю*“

ИМАГИНАЦИЯТА НА СВЕТИ ЙОАН

Висините

Виж нашето тъкане,
светлинното трептене,
стоплящия живот.

Дълбините

Изживей земното поддържане
и дишащото формиране
като вездесъщи същества.

Центъра

Почувствай своя скелет
ведно с небесния блясък
в сливането на световите.

Материята се съгъства,
грешките се изправят,
сърцата започват да виждат.

Рудолф Щайнер

12 октомври 1923 г.

ВРЕМЕ ЗА ПРЕОСМИСЛЯНЕ

Променената конституция на човека, новите свръхсетивни и кармични опитности изискват нови пътища

След като Рудолф Щайнер привърши земното си дело, много неща по света се промениха драстично. Неговите насърчаващи импулси не бяха абстрактни, а насочени към по-добро справяне с нуждите на тогавашното поколение. Но всяко ново поколение оценява своите задачи по друг начин. И за да не следваме механично разбиранията и навиците на тогавашните антропософи, полезно би било да се запитаме от какво възщност се нуждаят хората днес. За да постига целите си, нашето съвремие, ръководейки се от своя дух, трябва да разпознава новите знаци.

Защото ако усилията на редица добронамерени антропософи се разминават с изискванията на времето, вината не е у Рудолф Щайнер. Това, което той ни завеща ще продължи да действа импулсиращо още много столетия, дори хилядолетия. Но все пак, реалното отношение към нуждите и бедите на нашето време трябва да се определя от самите нас. Думите на Бенедикт от седма сцена на втората мистериозна драма „Изпитанието на душата“, които той отправя към средновековната инкарнация на Мария, могат да бъдат изречени и по наш адрес:

„Дай възможност в душата ти да възкреси в духа на едно ново време това, което мислех аз през земните си дни.“

Според мен, някои отношения са толкова силно променени, че ако промяната остане незабелязана и не бъде взета под внимание, и ако продължим да работим по същия начин, както се е работило преди 100 години, ние по-скоро ще навредим на света и човека, без да сме допринесли някаква полза.

„Разхлабването“ между съставните части на човешкото същество и новите задачи на евритмията.

Особено променена е конституцията на човека. По времето на Рудолф Щайнер хората все още бяха толкова силно и плътно инкарнирани, че основната цел на развитието се състоеше в „разхлабването“ между съставните части. Преди всичко, етерното тяло на главата трябваше да се „освободи“ от физическия мозък. Днес има много хора с лабилни връзки между съставните си части: физическо тяло, етерно тяло, астрално тяло и аз. Причините могат да са различни. Ето няколко от най-често срещаните:

- Поради втвърдяване на физическото тяло и увреждане на етерното тяло в резултат на културологични въздействия, душата вече не е в състояние реално да се справя със своите обвивки. Тук бихме могли да говорим за „ариманизиране на долните съставни части“.
- Поради прекаления егоизъм душата все още предпочита да живее само в мислите, чувствата, или във виртуалните светове на интернет без да се ангажира излишно с тялото. В случая бихме могли да говорим за „луциферизиране на горните съставни части“.
- Понеже цялото човечество – без да съзнава – преминава през Прага на духовния свят, отделната личност трудно открива своето място в сетивния свят, съответно във физическото и етерното тяло.
- Поради ускореното редуване на инкарнациите, индивидът не може да изгради съответстващите му телесни структури, така че ориентира живота си по-скоро „над“ или „под“ тялото.

В общи линии може да се каже, че това, към което хората се стремяха по-рано, а именно разхлабването на връзките между отделните тела, днес се съдържа в самата конституция още при раждането. В много случаи това разхлабване причинява по-скоро смущения в нормалния живот. Такива личности търсят най-вече помощ за инкарниране (а не помощ за екскарниране), за да се свържат със своите физически тела и да работят в тях, чувствайки се у дома си. Много от симптомите, които днес наблюдаваме в психиатричните клиники, са причинени именно от „разхлабването“ на телата.

Практическите последици от това могат да се проявят например в евритмията. В началото на ХХ век евритмията беше един вид помощ, за да може чрез едно духовно-душевно насочване на движенията на физическото тяло да бъдат смекчени прекалено втвърдените връзки между телата. По този начин човекът ставаше по-пластичен във всяко отношение. Сред днешните студенти по евритмия има мнозина, които показват явни признаци на „разхлабване“

на съставните тела. Ако упражненията с тях се провеждат по същия начин, който преди няколко десетилетия се считаше за правилен, днес ние им нанасяме вреда като ги „изваждаме“ от физическото тяло. Вярно е, че повторението укрепва етерното тяло. Обаче астралното тяло се нуждае от

непрекъснати промени. Ако упражненията се свеждат само до скучни повторения, без всяко от тях да внася някакъв нов елемент, който да насочи съзнанието в определена посока, тогава етерното тяло укрепва, обаче астралното тяло заспива. Свързващата нишка между етерното и астралното тяло се скъсва, понеже етерното тяло поема един път на развитие, който не може да бъде следван от астралното тяло. За конституцията на по-възрастните евритмисти това не е никакъв проблем. При тях съставните тела са все още здраво свързани, така че повторенията действително укрепват растежните сили. Обаче при хора с по-крехка конституция повторенията разболяват. Ето защо днес инкарнационният аспект на евритмията заслужава по-голямо внимание,

Свърхсетивните изживявания и антропософската работа.

С „разхлабането“ на телата идват и свърхсетивните изживявания. Такива изживявания днес имат много хора, но по времето на Рудолф Щайнер те са били по-скоро изключения. Това, което някога за медитиращия антропософ е било мечтана благословия, за съвременния човек може да се окаже истинско проклятие. Защото онези свърхсетивни изживявания, за които ни липсват понятия и които не сме в състояние нито да разберем, нито да подредим, могат да отнемат почвата под краката ни. Преди няколко десетилетия доста антропософи копнееха към антропософските понятия да прибавят съответните духовни изживявания. Днес е обратното: хората имат духовните изживявания и за тях е от съдбоносно значение да намерят съответстващите им понятия.

Какво може да означава това за антропософската работа? За да си помогнат взаимно в изнамирането на правилните понятия за вече наличните изживявания, хората се нуждаят най-вече от една атмосфера на истинско човешко доверие, в която да говорят за тези неща без притеснение, без страх от неразбиране, страх от злоупотреба със споделянето. Ние не сме свикнали да говорим за самите изживявания, а ги подлагаме на аргументация и идеологизиране. Въпросът, който има главно значение при един идеологически спор – „Кой има право?“, в областта на възприятия няма никаква стойност. Едно възприятие е възприятие, а не нещо правилно или погрешно. То става такова едва чрез интерпретацията, чрез начина, по който го свързваме със света на понятията. И тъкмо тази е крачката, за която съвременният човек най-много се нуждае от помощ. Правилното понятие има спасително действие и вдъхва сигурност, ако човек не разбира ясно едно или друго свое възприятие.

Изживяването на кармата и задачите пред социалната общност

Когато навремето Рудолф Щайнер е говорил за кармата, това е било нещо абсолютно ново за неговите слушатели. Днес по-чувствителните хора усещат кармата толкова силно, че те често се въздържат от социални контакти, които биха утежнили кармата им, защото предвиждат техните негативни последици. Лесно е да вървиш по един път, без да

виждаш близката пропаст. В това положение са били хората от миналото. Но когато виждаш пропастта, са необходими много повече сили. Не бива да гледаме отвисоко и с чувство на превъзходство един човек, който няма смелостта да тръгне по своя собствен път. Той може би има пречки, каквито и самите ние ще имаме в някоя от следващите си инкарнации. Колкото по-съзнателни ставаме за кармата, толкова по-съзнателно трябва да вършим онова, което природата някога е вършила за нас.

Много от младите хора имат спомени за предишните си животи и най-вече за последния живот. Мнозина от тях са загинали през Втората световна война. Не може да се очаква друго, освен че ролите на „жертви“ и „злодеи“ отново ще се преплетат в кармата. И тази карма ще е във висша степен тежка. Ето защо една дълбока необходимост за човечеството е да намери пътя към Христос, който е новият господар на кармата. В този смисъл познавателните предизвикателства, които някои антропософи поставят пред себе си, се оказват много по-незначителни от социалните предизвикателства. Изпитанията на съвременната епоха лежат в социалната област.

Нека да си припомним често цитираните думи на Цезар: „Veni, vidi, vici!“, „Дойдох, видях, победих!“. Втората стъпка „видях“, никога не бива да бъде прескачана. Преди да се втурнеш в действието, трябва да видиш от какво всъщност се нуждае светът. В един напълно променен свят не може просто да следваме старите навици. Рудолф Щайнер е един забележителен пример в това отношение! Той дойде, проучи света, „видя“ го, и с оглед нуждите на епохата, предприе необходимите действия. Дано неговият дух ни помага винаги да виждаме нуждите на света, за да сме в състояние да работим за общото благо.

Йоанес Грайнер

Списание „Дас Гьотеанум“ No 1/2012

Превод от немски: Димитър Димчев

Желанията на душата напъпват,
делата на волята растат,
плодовете на живота узряват.

Аз чувствам съдбата си,
моята съдба ме намира.
Аз чувствам звездата си,
моята звезда ме намира.

Аз чувствам целите си,
моите цели ме намират.

Моята душа и светът са едно.

Животът е по-светъл около мен.
Животът е по-труден за мен.
Животът е по-богат в мен.

Рудолф Щайнер

От „Евритмията като видима реч“
юни-юли 1924 г.

„АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО ЗАПОЧВА ТАМ КЪДЕТО СПИРАМЕ ДА МИСЛИМ АНТАГОНИСТИЧНО“

– Бодо фон Плато

Общо годишно събрание и конференция в Гьотеанума
22 – 24 март 2013 г.

Антропософското общество присъства, когато всички се признаваме взаимно.
Фотография от вестник „Антропософи уърлдуайд“, бр 4, 2013 г.

Петък – 22 март, 7 часа сутринта.

Преди излитането от София поглеждам на юг – Витоша и Люлин стоят като два купола на един познат нам храм... Летим над Алпите – бели от сняг, огрени от слънце, множество пирамиди и куполи. Тук си почиват архангелите на Европа. По-късно през деня представителите на много народи и техните духове щяха да се съберат в един друг храм.

В Цюрих е студено, чакам влака за Базел, а на пейката до мен седи същото момиче от самолета, от моя ред до отсрещния илюминатор. След това се качва в същия влак и вагон като мен. Не ми се вярваше, че ще вървим така паралелно – слезе преди Базел. Продължавам за Дорнах, опитвайки се да подреда всичките си задължения във времето. Хвърлям поглед към старата гара, която пази спомена за Рудолф Щайнер и вместо към Гьотеанума, поемам към Арлесхайм. След 15 минути съм в аптеката на клиниката Ита Вегман – множество поръчки за лекарства трябва да бъдат изпълнени. Друго време няма да имам. Поглеждам към дървената къща на Ита Вегман, проектирана от Рудолф Щайнер, където се помещава сега архива и където най-вероятно д-р Петер Зелг сега седи до бюрото си. Не се бяхме разбрали за точен час на срещата ни и отминавам с тъга. Поемам по стръмната улица над църквата вдясно. Наляво е за Ермитажа. Гледам добре познатите къщи и градини – пролетта още се бавеше тук. В най-горната част на Арлесхайм, там където той свършва и започва Дорнах, ме чака в дома си на ул. „Холенвег“ 57 г-жа Геретс, приготвила хубавата стая на втория етаж. Особено одухотворена (остават й 2 дни до 85-я й рожден ден), с въодушевление говорим 40-50 мин. на френски и немски, което ме подготвя и адаптира. Познаваме се повече от 13 години – гостувал съм й 6-7 пъти.

Няма време за обяд и тръгвам надолу към Гьотеанума покрай поточето, което разделя двете селища. Най-последно свободен, отхвърлил първите задачи, мога да направя своя избор. Първата дървена постройка, която срещам и посещавам е Ателието. Само двамата с пазача сме. Отварят го само в петък между 2 и 3 часа следобед. И пак няма хора. Опитвам се медитативно да изживея последните дни и сед-

мица на Рудолф Щайнер преди 88 год. – 22-30 март. А и днес е денят на смъртта на Гьоте – 22 март 1832. Излизам зареден със сила и се насочвам към Гьотеанума. Първи срещи – Ханс Мулдер, Фроде Барквед – липсваше ни, мислехме за теб.

Влизам в Голямата зала. 15 часа. Хората от Форщанда, лидерите на секции, генералните секретари – долу на сцената в полукръг. Моите колеги – представителите на националните Антропософски общества – в публиката. Какво да мисля – добре, че съм тук горе – все още не съм се адаптирал сред другите 400 присъстващи, но че за представителите на 10-страни няма място на подиума – не е помислено добре. Има делене – по-важни и по-маловажни страни и общества.

Говори Пол Макай, после Вирджиния Сийз – слово за Сергей – колко много е дал за представянето и разбирането на антропософията и какво уважение и подкрепа заслужава в това трудно за него време. В паузата се срещам и с двамата – с Пол си уговаряме среща за другия ден през вечерната пауза, както и с Вирджиния за идването й в София и за нейното посещение във Ваймар. Срещам Хелмут Голдман, генерален секретар на Австрия – уговаряме Виена през лятото и местата на Р. Щайнер. Ето и Рон Дунселман – радостно се прегръщаме – отдавна те чакаме, липсваш на кръга. Отивам в Секретариата – с Ангелика Паулето актуализираме списъка с членовете. Влиза Бодо фон Плато – и той радостен – говорим на френски. Всички са много динамични и будни, общуват с лекота и настроение. Няма място за мудност, умора, флегматичност.

Събранието продължава. Излизат критиците – моята добра приятелка и колежка от Чили – Карина Вака Целер е лидер на едно ново движение на членовете за промяна и присъствие на повече езотерика в обществото. Говори меко, мотивирано. Подкрепят я и други – антропософските лекари са се активизирали. В следващата пауза се редим за вечеря с Марк Дезол, генерален секретар на Швейцария. Френският му е първият език. Разказваме си битието – не сме имали досега този шанс.

Вечерната програма – евритмия, цялата красота и ве-

Евритмично упражнение изпълнявано от генералните секретари под ръководството на Маргрете Золстад
Фотография от вестник „Антропософи уърлдуайд“, бр 4, 2013 г.

ликолепие в една продукция на Маргрете Золстад. Групи, появяващи се в различни цветове, символизиращи прозорците в Голямата Зала – от червения на Михаил, през зелените, сините, виолетовите до розовите. Ето я и Сара, която ни гостува на миналия Великден в София. Излизам навън – звездно небе. Най-послед да срещна българина, който достойно ни представя тук – Христо Казаков чакаше Сара след евритмията, а и мен, твърдо убеден че най-накрая ще се появя на този форум.

Бавно се прибирам по тъмната горска пътечка.

23 март. Събота – денят на Възкресението на Лазар.

Събуждам се рано. Излизам към 8 часа. Облачно и студено. Дишам свежия въздух, спускайки се надолу. Пия кафе с Христо и Сара. Тази вечер очакват нейните родители. Срещам забързан Рон. Честит рожден ден! Става на 68 години. Щастлив и одухотворен.

Събранието продължава. Изказвания. Няма ги онези остри моменти от минали години, които отблъскваха хората. Само Татяна Гарсия се осмелява да пита Бодо фон Плато – какъв беше вашия конфликт със Сергей Прокофиев? Бодо сигурно не за първи път се опитва да формулира отговор. – Аз съм роден в демокрация и израсъл в плурализъм. Всякакви форми на тоталитаризъм са ми крайно чужди... Да, мисля си как ли изглеждаме всички ние родени на Изток в очите на Запада. Смачквани постоянно от тоталитаризма, ние го носим в нас и в определени моменти го изявяваме, без да го осъзнаваме.

В паузата поглеждам назад – зад мен седи Петер Зелг. Прегръщаме се. Кога си заминаваш? Утре. Тогава днес в 14 часа в къщата на Ита Вегман. Хубава случайна среща. Там съм в уреченото време. Искаш ли да седнеш на стола на Ита Вегман? Кога най-послед ще намериш време да дойдеш в България? Тази година е късно. Догодина. Става. По Петдесетница, както преди 75 години и Ита. Говорим 50 минути. Повече аз говоря и имам какво да му кажа. Слушал съм го много пъти. Накрая, бързайки за Гьотеанума, той подкара нечия стара кола. Там, новия касиер на Обществото, Юстус Витих прави своя финансов отчет. Намирам малко време да отскоча до дървената статуя на Представителя на Човечест-

вото. Има една група, която си отива и пак оставам сам да съзерцавам и медитирам.

В паузата отново с Христо споделяме неволите на българина и източноевропейеца. Минавам през етаж на Форщанда. Най-послед да се срещнем със Сейа Цимерман. Притеснена е за предстоящия вот. Ела в моя кабинет. Вече 7 години е тук. Дали ще й гласуват нови 7? Успокоявам я. Сменяме темата. Точно преди 8 години съдбата ни срещна в къщата на Ханс Хаслер, а и заедно се връщаме с влака към летището. Очаквам я в София през юни.

Събранието гласува за продължението на Сейа. Представят новия член на Форщанда – Джоан Слей. От Южна Африка, работила в Германия, педагог, майка на 4 деца. Първата жена – майка в управлението на обществото за цялата му история. Срещаме се с Пол Макай в 19 часа. Уморен е. Не искам да му губя времето, но трябва да подготвим срещата в София през юни. Бързо уточняваме подробностите. Оставям му една брошура от социалната конференция през 2012 г. Долу вече ме чакат Ева, Анешка, Ерих – представителите на Полша, Чехия и Словакия. Да уточним конференцията в България през 2014 година – „Душата на Европа“. Те имат вече опит, искат да помогнат да продължим в същия дух. Къде да се срещнем за един уикенд? – хайде в Прага – антропософската академия има стаи за гости.

Пак сме в Голямата зала. Възпоменание за мъртвите. Вирджиния чете. Музика. Евритмия. Много е силно и разтърсващо. Минава 21:30. Но аз бързам за нова среща в Арлесхайм. Колегите ми от Ита Вегман клиниката семейство Шултес ме чакат. Кристоф току що се е върнал от Аскона, другата клиника – санаториум основана от Ита Вегман. Идва и Станислава, българка, дипломиран лекар в Германия, специализирала антропософска медицина в Арлесхайм. Както и Анке Мария – лечебен евритмист. Правим програмата за медицинската конференция в София през юни. Сбогуваме се късно.

24 март. Неделя. Космическата Цветница – влизането на Христос в Йерусалим.

Отново твърде рано събуждане. Най-послед намирам малко време да постоя на гроба на Рудолф Щайнер и да

споделя някои неща с неговия дух. После срещам на кафе Рене Бекер, Франция, обсъждаме юнската конференция и участието на българската оперна певица Вера Николова. Сутрешни поздравии с приятелите.

Голямата зала. Отгоре ми махат Христо и Сара – сочат ми нейните родители – щастливите японци са горе до рояла. Музикален увод. Някъде от последните редове наблюдавам прозорците, тавана... Изведнъж чувам моето име – от трибуната Сейа ме вика да седна сред тях – кръга от членовете на Форщанда, лидери на секции, генерални секретари, а и вече национални представители. Раздвижвам се от унеса и съзерцанието. Трябва да се подчиня. Заемам свободния стол в средата на полукръга до Джоун Слей. Събранието може да започне. Всеки от нас става, произнася името си и държавата. Отново изказвания по темата на годината – „Азът познава себе си“. Всеки внася нещо своеобразно. Даже и 91 годишният австриец, бивш генерален секретар Йоханес Цвиауер говори азово, убедително, цитирайки Християн Моргенщерн.

Гледам близо до мен Алексей Жуков и си мисля – нашата азбука започва с Аз, и завършва с Я, а пък я е руското аз.

Ние започваме с Аз, те завършват с Аз. Ние сме Алфата, те Омегата. Аз Съм Началото и Края. Навлизам в едно медитативно настроение на мир и спокойствие, но и будно наблюдавам говорещите, дали и аз не трябва да споделя нещо по темата. Много бързо сякаш привършва сесията. Пауза.

Рене се появява със задоволството, че са се намерили столове и места и за нас на подиума. Не е там проблема, му казвам. Ти представяш духа на твоята страна, аз на моята. Каква е разликата.

Не обичам сбогуванията. Тръгвам към гарата бързо, без да се обръщам назад, без болка и тъга. Чакам влака и както винаги, някой особен за мен човек се появява. Сега това е Флориан Освалд, водещият Педагогическата секция, който се прибира се при семейството си в Берн.

Студът в Базел и Цюрих ме отказват от разходки и предпочитам да почакам на летището, да резюмирам и ретроспектирам престоя си, и да почета малко от новите си книги.

Излитаме над нощните светлини на Цюрих, а в същия час душата на Светла е полетяла към духовния свят.

Д-р Трайчо Франгов

Представител на АОБ в Дорнах

МИСТЕРИЙНИТЕ ДРАМИ НА РУДОЛФ ЩАЙНЕР И МИХАЙЛОВТО ОБНОВЯВАНЕ НА РОЗЕНКРОЙЦЕРСТВОТО

Лятна конференция в Гьотеанума
22–28 юли 2013 г.

По време на лятната конференция тази година четирите мистерийни драми ще бъдат изпълнени за десети и последен път, след което главната сцена ще бъде затворена за ремонт. Михайловото обновяване на розенкройцерския импулс е централна тема в тях, върху която ще бъдат насочени лекциите, пленарните дискусии и работните групи.

Мистерийните драми на Рудолф Щайнер, най-вече първите две, са

пропити от духа на розенкройцерството и съдържат важни елементи от розенкроцерската мъдрост. В края на третата драма „Пазачът на Прага“, розенкройцерското развитие идва до важен повратен момент: група духовни ученици запознати с принципа на свръхсетивната школа на Михаил, която дава широк достъп до най-дълбоко езотерично познание, са призвани да заменят предишните покровители на храма – членове на мистично братство. Бенедикт, централната фигура в слънчевия храм и главният учител на тези духовни ученици поставя началото на този преход, като описва повратния момент по следния начин:

***Вице, духовни мои ученици,
ще внесете новото
в това, което остаря.***

Новото е Михайловият елемент, който сега може да намери своето начало: тази тема се появява в четвъртата драма „Пробуждането на душите“. Нейната премиера се играе в Мюнхен преди сто години, на 22 август 1913 г. Девет месеца преди това е основано Антропософското общество. Михайло-

вото обновяване на розенкройцерството става (и все още е) идеал на това Общество, който продължава да дава знание и да вдъхновява инициативите на членовете в науката, изкуството и практическия живот.

Затова, на конференцията и фестивала тази година не само ще говорим за четирите мистерийни драми, но и ще се опитаме да изследваме сегашното и бъдещото развитие на антропософията въз основа на драмите. Каква работа, какви перспективи се очертават днес за антропософията? Как можем всички ние да развием кармично чувство за новите импулси вдъхновени от Михаил?

Ще има симултанно четене и превод на английски, френски и испански на всички представления, лекции и пленарни дискусии.

За Гьотеанума

Пол Макай и Оливър Конрад

Пълната програма на събитието ще намерите тук:

<http://www.goetheanum.org/Mystery-Dramas-Summer-Conference.5679.0.html>

**Уважаеми членове на
Антропософското Общество,
Скъпи приятели,**

Както обещах преди една година, с това писмо искам да ви информирам за моето здравословно състояние. За съжаление, в последно време възникнаха сериозни усложнения, носещи редица последствия за работата ми като член Ръководството и като член на Колегиума на Висшата школа за

Скъпи Сергей Прокофиев,

Ние, членове от цял свят, искаме от все сърце да ви благодарим за огромната и вярна работа, която извършихте през всичките години лекторска дейност и особено по времето, докато бяхте член на Ръководството на Единното антропософско общество, и която все още вършите за антропософията, за Антропософското общество и за Школата за духовна наука. Чрез вас, чрез вашата ангажираност беше гарантирано, че антропософията може да живее в Гьотеанума и да се разпространява навън в света.

Ако днес в членовете живее съзнание за значението на Основополагацията камък и на Коледното събрание като изходна точка за нови импулси за живот и работа във всички области, вие и вашата работа имате съществен принос за това. Днес антропософията може да бъде открита от хората на земята като реалност, въпреки всички противодействия. Изследванията ви в духовната област имат огромно значение за бъдещето и представляват могъщ импулс за онези, които се чувстват свързани с пътя, посочен от Рудолф Щайнер, извървян от самия него.

Вашата непоколебима отговорност за същността на антропософията и за Рудолф Щайнер беше и продължава да бъде извор на душевен подем и стимул за нас да действаме в същата посока.

Скъпи Сергей Прокофиев, нашите сърдечни мисли са с вас!

Андреас Цукер, Андрю Волперт, Карина Вака Целер, Криста ван Телинген, Клара Щайнеман, Емануела Порталупи, Джиджи Белавита, Хервиг Херман, Хорст Мюлер, Джени Джоузефсън, Йост Ласьол, Кърстън Джуъл, Мария Ана Уайт, Матиас Форстер, Матиас Зауер, Мириам Орийо, Наташа Найсеке, Роланд Тюшер, Сабине Гулденринге, Татяна Гарсия-Куерка, Томас Окийф, Урсула Хаузен.

11 април 2013 г.

духовна наука. След консултации с моите колеги от Ръководството реших на бъдещото Общо събрание (2013 г.) да остана почетен член на Ръководството. Това ще означава, че няма да бъда активен в Гьотеанума (както беше и през последните две години) и че няма да участвам в никаква вътрешна информация или кореспонденция. Освен това, моето име повече няма да се появява в съобщенията и документите на Ръководството.

Взимайки под внимание здравословното ми състояние, аз моля за вашето разбиране, че и-мейл адресът ми в Гьотеанума вече няма да се използва. Това означава, че кореспонденцията, която доскоро се опитвах да поддържам с целия свят доколкото мога, за мое голямо съжаление ще бъде прекратена. Освен това, повече няма да мога да отговарям на писма и факсове.

Занапред трябва също да се откажа от всички срещи и лични беседи. За съжаление, няма да мога да изнеса и трите обявени вече лекции за февруари, март и април в Гьотеанума.

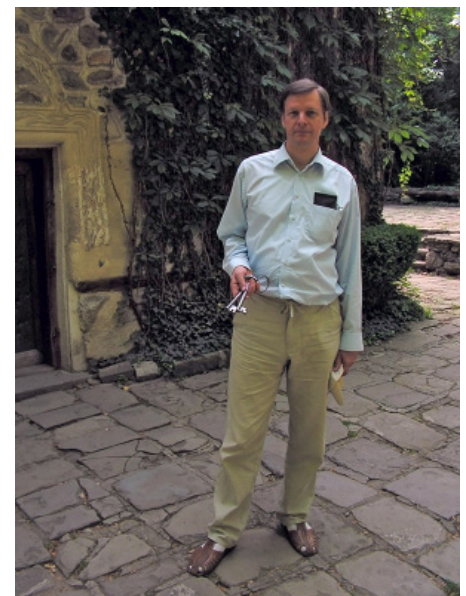
С особена болка чувствам необходимостта да се откажа от лекционната

дейност, защото това е най-добрият начин да се създаде духовно пространство, в което заедно да се задълбочи антропософията. С надеждата, че ще мога да възстановя отново тази Михаилова дейност в бъдеще, сега ще се съсредоточа само върху писането.

От моите последни публикации може да се разбере, че през последните две години от заболяването бях антропософски активен. Така ще продължи и в бъдеще. Тази година ще излязат две мои книги: първо, вече обявената книга за мистерията на Михаил и второ, продължение на моята книга за Школата за духовна наука, но този път с по-конкретно разглеждане на съдържанието в 19-те Класни уроци. По този начин ще остана активен в служба на Антропософията.

В борбата ми с болестта, още от самото начало чувствам, че съм подкрепян и носен от много, много приятели по целия свят. Тук бих искал да изразя своята сърдечна благодарност за тази подкрепа.

Ваш, **Сергей Прокофиев**
Гьотеанум, 14 януари 1913 г.

Сергей Прокофиев с ключовете от Боянската църква, по време на посещението му в България през юни 2007 г.

*Скъпи Сергей Прокофиев,
Вие имате и друг ключ – ключът към сърцата на много приятели в България, които ви изпращат най-искрените си благодарности и пожелания за много сили!*

МОЕТО ПЪТУВАНЕ ДО ДОРНАХ И СРЕЩИТЕ МИ В ГЪОТЕАНУМА

Има събития в живота ни, които завинаги остават в съкровищницата на паметта, спомени недокоснати от времето, живи и неувяхващи.

През есента на 2010 г. се сбъдна мечтата ми да посетя Гьотеанума. Дните, в които имах щастливата възможност да съм там са за мен благословени и незабравими! За моето дълго чакано пътешествие до Гьотеанума съм изключително благодарна на д-р Франгов, който ме покани да отидем заедно. Той трябваше да участва в една Антропософска медицинска конференция.

Щом пристигнахме в Дорнах, макар да беше привечер, отидохме до Гьотеанума. Пред мен се разкри възхитителна гледка! Имаше нещо приказно и тайнствено в тази необикновена сграда, в нейните уникални архитектурни форми, с грейналите от светлините прозорци и врати. Розово-оранжевите отблясъци на свечеряващото се небе се отразяваха в тъмните стъкла на горните етажи и озаряваха Гьотеанума.

Отляво, малко в страни от сградата на антропософския дом е погребан Рудолф Щайнер. С дълбока почит и благодарност се поклоних пред гроба му, за неговото дело, за мисията му на духовен водач и създател на Антропософията.

На следващия ден тръгнахме с д-р Франгов за Гьотеанума и по пътя се любувахме на свежата, слънчева утрин с кристално чист въздух. Минахме покрай дома и клиниката на Ита Вегман в Арлесхайм. Навсякъде имаше прекрасни цветя и зеленина. Местността, където се издигаше Гьотеанумът също представляваше красив парк с редки дървесни видове и растения и много цветя. Красотата отвън напълно хармонизираше с красотата отвътре.

Пристъпих в Гьотеанума както се влиза в храм. Усетих топлота и уют, и се почувствах като в свой дом. Атмосферата беше задушевна, хората – приветливи и дружелюбни. Всички те бяха свързани с антропософската медицина – лекари, евритмисти, арт-терапевти и други.

Влязох в просторната книжарница, в която имаше много посетители. Там се намираха прекрасни антропософски книги от различни области на науката и изкуствата. Съчиненията на Рудолф Щайнер както и на други антропософски автори бяха подредени с най-новите си издания. Особено интересни и ценни за мен бяха тези по социална арт-терапия.

Д-р Франгов ме разведе навсякъде и ми показа най-интересните неща и места в Гьотеанума. Всичко там беше необичайно, светло и красиво. Когато влязох в голямата зала се почувствах като в приказка. В стенописите, в колоните и изумително красивите цветни прозорци можеха да се проследят

дят етапи от развитието на Земята и човечеството. Цветовете бяха толкова живи и впечатляващи, че ми се искаше да остана там дълго, да разглеждам всеки детайл и рисунък. Имаше великолепен орган, който блестеше и увенчаваше като с корона единия край на залата. Веднага щом излязох оттам бях привлечена от голям стъклопис. Той беше уникален, в искрящо червено с интересно изображение на Михаил, който

държи в подчинение Дракона.

За мен беше изключително преживяване срещата ми с „Представителят на човечеството“, с възхитителната скулптура, сътворена от Рудолф Щайнер и Едит Марион. Дълго стоях в залата, завладяна от силното, магично въздействие, което струеше от фигурата и лицето на Христос.

Изпитах благоговение към Рудолф Щайнер, когато влязох в ателието му. Там, гледайки последната негова снимка, в лика му долових достойнство и безпределна доброта. А посмъртната му маска, сякаш изваяна от фарфор, излъчваше изящество и велико смирение. В ателието имах усещането, че времето беше спряло. Почувствах се пренесена в онези отминали години, в атмосферата, в която е творил, създавал и развивал антропософията.

Всеки ден откривах нови неща в Гьотеанума. Всичко там беше добре премислено и прецизно изпълнено, и на фона на това великолепие силно се усещаше човешкото присъствие, което оживяваше и одухотворяваше целият дом. Затова и срещите с хората бяха от особено значение за мен. Д-р Франгов ме запозна с многобройните си приятели, някои от тях бяха изтъкнати лекари, специалисти по антропософска медицина. Всички общуваха съвсем непринудено, изпълнени с топлота и сърдечност. Духът на единение се усещаше навсякъде. Всички ние, дошли от различни страни, бяхме там в името на антропософията и в това се състоеше „чудото“, защото тя ни събираше и ни правеше приятели, братя и сестри.

Бях силно впечатлена от Бернадет Голмер, социален арт-терапевт от Швейцария, с която имах възможност да разговарям няколко пъти. Тази удивителна жена притежаваше необикновено нежен, ласкав глас и когато говореше имах чувството, че слушам пеене. Възхищавах се от начина, по който разговаряше, можех да почувствам красотата на езика! Всяка нейна дума беше изказана с мекота, с музикално звучене. Много естествена, лъчезарна, излъчваща финес и добронамереност, тя се е посветила изцяло на антропософската социална арт-терапия. Разказа ми за своята работа и ми даде ценни съвети.

Макар да не участвах в медицинската конференция видях, че в нейната програма работата с изкуствата беше неизменна част и че тя често пъти намира широко приложение като съпътстваща терапия за различните видове лечения. Социалната арт-терапия беше застъпена и в голяма част от работните групи.

Навън, под ласките на септемврийското слънце беше много приятно да разглеждам околностите на Дорнах и Арлесхайм. Имаше и други сгради около Гьотеанума, построени в подобен стил. Вървах покрай красивите къщи на местните хора и се радвах на подредените дворове, отрупани с цветя и зеленина, вече в жълто-червено-виолетовите багри, тай като в листата на дърветата се усещаше приближаването на есента.

Никога няма да забравя прекрасните слъчеви залези и небето с ефирните облаци, на които се наслаждавах в това благословено място! В облаци бяха изписани ангелски същества и сред тях проблясваха звездите.

Недалеч от Гьотеанума се издигаше възвишение с полуразрушен замък. В покритите с бръшлян остатъци от стените на замъка, където вековете сякаш си даваха среща, личаха следите от исторически събития. На това свещено място швейцарският народ в жестока битка е извоювал свободата си в 1499 г. От този хълм се открива прекрасна гледка към Дорнах с Гьотеанума, Арлесхайм и Базел. Никак не е случайно това място и за Рудолф Щайнер. По кармичен път той е бил свързан с Дорнах и в едно свое предишно възплъщение като Шионатуландер – осиновеният брат на

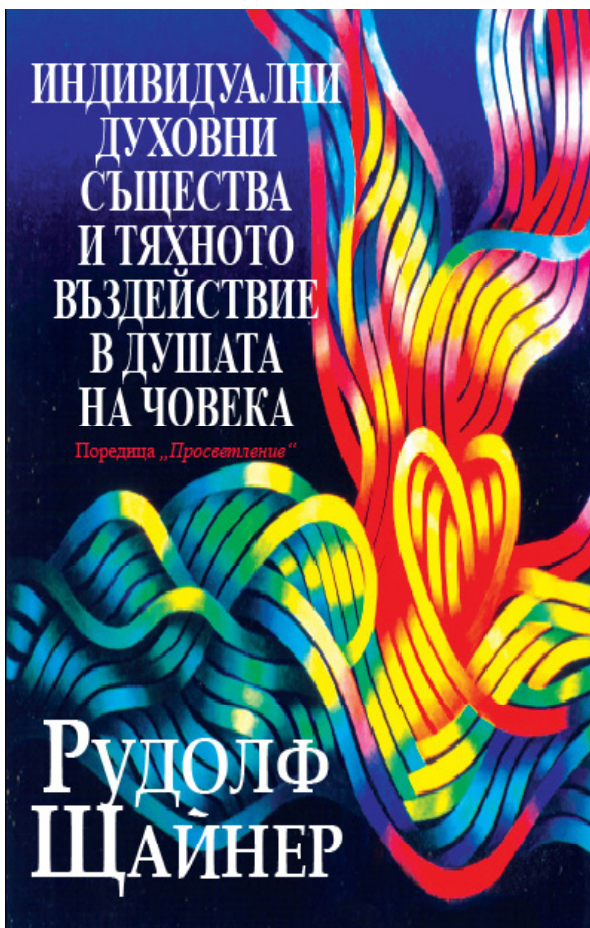

Парсифал, който е бил убит по грешка вместо него в околността, на която днес е построен Гьотеанума. Там, където сърцата на Шионатуландер и на Рудолф Щайнер са спрели своя ритъм, сега продължава да бие с нов ритъм сърцето наречено Гьотеанум, което е живият пулс на Антропософското общество.

В тези няколко вълшебни дни, подарени ми от съдбата, под слънчевото небе на Дорнах, почувствах още по-силно величието на антропософията и огромната отговорност пред духовния свят на всеки антропософ, защото само от нас зависи да останем верни на завещаното от Рудолф Щайнер и да превърнем нашата земя в Храм на духа.

Вихра Бояджиева-Калапишева

НОВИ КНИГИ

Излезе от печат и третата книга от Рудолф Щайнер, осъществена чрез абонамент. Благодарение на всеотдайната работа на преводачката Нели Спиридонова-Хорински, която предостави превода напълно безвъзмездно, както и чрез подкрепата на много приятели и почитатели на творчеството на Щайнер, и това издание с цикъл от безценни лекции беше реализирано успешно.

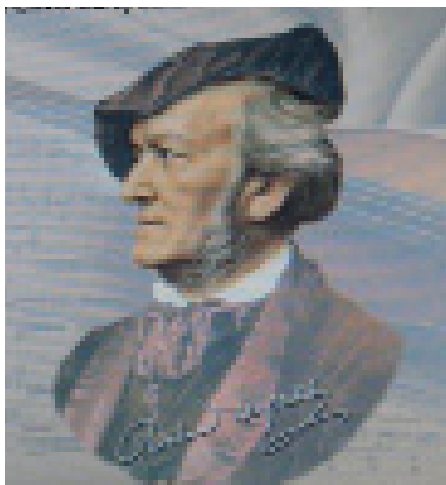
Книгата „Индивидуални духовни същества и тяхното въздействие в душата на човека“ доразвива част от темите в цикъла „Смъртта като преобразуване на живота“, като ги допълва с нови факти и гледни точки. Описват се последствията от материалистическия и духовно-научния миروглед за живота след смъртта, както и значението на духовната наука за живота на душите след смъртта. Ето някои от разглежданите теми: тайната на двойника; двойникът като причинител на физически болести; знанието, придобито от души, умрели от насилствена смърт; окултни братства и импулсите за власт, осъществявани от тях; същност на психоанализата; психоанализа и педагогика; душевните заболявания като последствия от неправилни отношения към мъртвите; въздействието на мъртвите от духовните светове и въвеждането им в земното битие по изкуствен начин; използването на етерните сили в машините, и други.

Значението на това издание се съдържа в следните думи на Щайнер: „По този начин, чрез духовните идеи и понятия ние си изработваме мъдростта, от която се нуждаем, за да имаме светлина отвъд, иначе всичко там ще бъде тъмно. Защото това, което тук е усвоено като мъдрост, отвъд е светлина, духовна светлина. Мъдростта е духовна светлина. Да, за да не бъде мрачно отвъд, ние се нуждаем от мъдрост.“

Христо Маринов

МИСИЯТА НА РИХАРД ВАГНЕР

„Неговата музика е като товарна кола към небесното царство“

22.05.1813 - 13.02.1883 г.

На 10 май в София се проведе юбилейна конференция по повод 200 години от рождението на Рихард Вагнер „Космосът, наречен Вагнер, и ние“. След като миналата година новоиздадената книга с лекциите на Рудолф Щайнер „Мисията на Рихард Вагнер“ беше представена в Софийска опера и балет, организаторите на конференцията – БАН и Софийска опера и балет – поканиха Димитър Димчев да участва в този форум от името на Антропософското общество в България и на Антропософското издателство „Даскалов“ с доклад „Планетарни аспекти в оперните драми на Рихард Вагнер“.

Уважаеми дами и господа,

Благодаря за възможността да дам гласност на една книга, чиито малък тираж от 700 екземпляра излезе

току що по повод 200 годишнината от рождението на композитора и има за цел да улесни любителите на Вагнеровата музика. Подбрани са 13 от близо 6000 лекции на Рудолф Щайнер (1861-1925) – създателят на антропософския духовно-научен мироглед. Преводът е на г-жа Нели Хорински, виолистка във Виенски симфоничен оркестър.

В предоставеното ми кратко време няма да преразказвам съдържанието на книгата, а ще се опитам да направя една малка съпоставка на тези две забележителни индивидуалности: Рихард Вагнер и Рудолф Щайнер, като за отправна точка вземам немския език.

В областта на познанието Рудолф Щайнер посочи един от възможните пътища за съзнателно проникване в духовния свят и обнови мистерииния принцип като го превърна в цивилизационен принцип на нашата епоха. Това той постигна чрез пластичната сила на немския език: „съвременния мистериен език на човечеството“. ... Практическите приложения на антропософията имаме в лицето на Валдорфската педагогика, биодинамичното земеделие, антропософската медицина, призната за официална терапевтична доктрина от Европейския съвет, евритмичното изкуство, художественото формиране на говора, фармацевцията, козметиката и много други.

В областта на изкуството Рихард Вагнер постигна друг вид посвещение, издигайки изкуството до висотата на религиозно изживяване... Неговата музика също е немислима без немския език. Тя израства органически от езика, тя е самият немски език, освободен от анатомичния говорен апарат на човека, освободен от граматиката и синтаксиса. В оперните драми на Вагнер ние виждаме как двете разделени „сестри“: религията и изкуството отново протягат ръце една към друга...

Нека тук само да си припомним, че литературният немски възниква точно преди 1700 години и то не другаде, а в римския епископски град на остготите, Никополис ад Иструм, днешното село Никюп, 18 км на север от старата българска столица Търново. Там епископ

Вулфила създава готическата азбука и превежда Библията... Християнизирването на германските племена идва не от Рим, а от Изток. Така че днес, образно казано, когато гласовете на Зигфрид, Брюнхилде и Вотан – с езика на Вулфила – прозвучават в българските земи, те не прозвучават на непознато място. Защото близко до ума е, че навремето остготите са живели в съседство с българи и славяни.

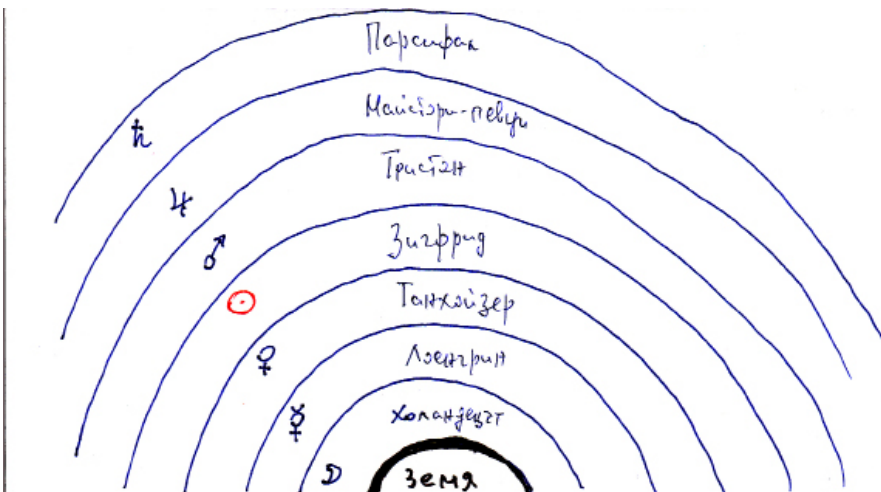
Но да се върнем към автора на тетралогията. Как извървява той вътрешния път от първите си младежки опери до „Парсифал“? Ленбах, един от художниците, които са рисували Вагнер, (Wagner на немски означава „колар“), веднъж му казал: „Вашата музика е като товарна кола към небесното царство“... И наистина това е един път към висшите сфери, един път на посвещение... Понеже антропософията дава възможност за точни изследвания в духовния свят, ние можем да се пренесем в следния имажинативен образ и да вникнем в действително космическите измерения на Вагнеровото посвещение. Нека да си представим геоцентричния модел на нашата Слънчева система – който дори и сега има своите окултни основания – да си представим планетарните сфери, разположени над Земята. Ето как, образно казано, „товарната кола“ на Вагнер върви нагоре към небесното царство:

Доколкото се свързва със сферата на Луната, която има непосредствено отношение с водните стихии и катаклизми, Вагнер извлича съдържанието и музикалната тъкан на една от първите си опери – „Летящият холандец“.

В по-горната планетарна сфера на Меркурий, където от човешка гледна точка любопитството, съмнението и вътрешните монолози са нещо присъщо, ние ще открием Елза и целият „Лоенгрин“.

От следващата сфера на Венера може да прозвучи единствено „Танхойзер“ – и ние буквално виждаме богинята Венера в първо и края на трето действие от операта.

На Слънцето съответства слънчевия герой „Зигфрид“, пълният антипод

на еврейството, който „не знае що е страх“, а ние знаем, че Вагнер замисля най-напред именно „Зигфрид“, а останалите опери от „Пръстенът на нибелунга“ се „наслагват“ допълнително. Динамичният Марс ще инспирира Вагнер за любовната битка в „Тристан и Изолда“, а сред меката, мъдра светлина на Юпитер ще изгрее образът на Ханс Закс от „Майсторите певци“, този мъдър законодател в областта на изкуството, който мисли най-напред за своя народ и едва после за себе си.

И накрая, в сферата на Сатурн, на страданието и пречишването, Вагнер интуитивно стига до „посветителската“ музикална драма „Парсифал“. Първите звуци от въведението на „Парсифал“ прозвучават в душата на Вагнер точно на Разпети петък 1857, когато от вилата на Матилде Везендонк той съзрява невинното пролетно вълшебство на растителния свят около Цюрихското

езеро и го свързва със силите на Възкресението. Така Вагнер сам намира пътя към езотеричното, космическото християнство, което не зависи от посредничеството на Рим, пътя към Светия Граал.

В края на своята „Тайна наука“ Р. Щайнер също говори за „посветените на Граала“, а в една от своите имажинации за мистерията на Голгота той описва как в мига, когато първите капки от Христовата кръв попиват в Земята, цялата планета започва да свети в космическия мрак... И ние лесно можем да си представим как в мига, когато прозвучават първите звуци на „Парсифал“ тази легенда престава да бъде само едно литературно произведение от Средновековието, достигнало до нас от епоса на Волфрам фон Ешенбах, как в този миг сили, близки до Възкресението нахлуват в живота, етерно тяло на Земята и чрез универсалния език на

музиката стават достъпни за всеки човек. Личното посвещение на Вагнер се превръща във възможност за общочовешко посвещение.

Да, Вагнеровата музика разширява и променя човешкото съзнание, открива нови пътища за свързване с духовния свят... Цялата тетралогия прозвучава за пръв път през 1876 г. – годината на Априлското въстание и Батак... Днес ние, пра-пра-внуците на същите българи, сме отново застрашени, не толкова от етническа асимилация, колкото от духовна, т.е. бездуховна асимилация, която се изразява в непризнаване на духовния свят... И аз съм сигурен, че в тази ситуация на застрашеност Зигфрид, който „не знае що е страх“, ще пробуди в българските сърца нова, непозната досега смелост за себеопознание и за познание на духовния свят. Именно познание, защото днес, в епохата на Съзнателната душа, вярата вече не е достатъчна...

Ето защо накрая бих искал отново да благодаря на всички, които направиха възможно прозвучаването „Пръстенът“ в нашата страна, на автора на този проект проф. Карталов, диригентите Пламен Балев и Велизар Генчев, изпълнителите, оркестрантите и художниците, и да ги убедя, че всички те работят за напредъка на своя народ по един много по-могъщ и величествен начин, отколкото самите те предполагат.

Димитър Димчев
13 май 2012 г.

ВЕЛИКО СЪЗВУЧИЕ МЕЖДУ БЕТОВЕН И ШЕКСПИР

„... Но истинският човек на изкуството ще каже например следното: Когато пред мен звучи оркестър, аз чувам тоновете на изначалната музика, звучала по времето, когато още не е имало човешко ухо, за да я чуе. Той може също да каже: В симфонията звучи познанието за духовните светове, което се извисява над всичко и което не може да бъде доказано логически и да бъде разяснено по пътя на умозаклученията.

Тези две изказвания е направил Рихард Вагнер, за да накара човечеството да почувства, че там, където се появява истинско изкуство, човек трябва да се издигне над външно-сетивното. Когато говори духовно-научният възглед, в човека живее нещо, което е над него, нещо свръх-човешко, което трябва да се става все по-съвършено в бъдещите инкарнации. Вагнер предава това усещане с думите: „Аз не искам такива фигури, които се движат по сцената като обикновени хора в земното ежедневие!“ Той иска хора, които се издигат над ежедневието. Затова той взема митическите образи, които имат в себе си много по-всеобхватно съдържание, отколкото обикновените хора. Той търси свръх-човешкото в човека. Целият човек в цялост, с всички духовни светове, които изливат своята светлина и озаряват човека във физическото обкръжение на земята - това иска да представи Рихард Вагнер в изкуството.

Пред него са стояли две фигури от не много далечното минало: Шекспир и Бетовен... От тези две изкуства в неговата душа възниква идеята да съедини Бетовен и Шекспир... да създаде велико съзвучие между Бетовен и Шекспир, за да може вътрешното да се изживява в звука и в същото време да се влива в действието...

Рудолф Щайнер, 11 юни 1908 г.

70 ГОДИНИ ОТ С МЪРТТА НА ИТА ВЕГМАН

22.02.1876 – 4.03.1943 г.

„Ита Вегман е не само инспириращият дух на антропософията, но и лечебният дух на антропософската медицина. Постоянство, смелост и величие са нейните отличителни характеристики.“

Емануел Зелманс ван Емиховен

Ита Вегман е родена в днешна Индонезия (тогава Холандска Индия). Пътят ѝ я отвежда в Холандия на 14 годишна възраст, след като вече се е запознала с Теософията на Изтока. След като завършва образованието си, продължава с лечебна гимнастика по Менесендик и получава квалификация. През септември 1902 г. отива в Берлин, за да продължи да учи шведски масаж и лечебна гимнастика.

През октомври същата година Рудолф Щайнер става генерален секретар на немската секция на Теософското общество в Германия. Ита Вегман, която е чула в Холандия за него, пожелава да се запознаят. Първата им среща е изненадващо незабележителна и не я стимулира да посещава лекциите му.

През април 1904 г. Щайнер изнася лекция за Гьотевата приказка „Зелената змия и красивата лилия“, на която Ита Вегман присъства и която изведнъж ѝ прави дълбоко впечатление. Тя веднага се обръща с молба към Рудолф Щайнер да чуе повече за тази „езотерична мъдрост“. Щайнер я поканва на една затворена езотерична лекция и това е ключът: „От този момент знаех, че той е бил, е ще бъде моят

учител“. Ита Вегман е приета в Езотеричното училище и посещава всички уроци и колкото може повече лекции.

Решението ѝ да учи медицина идва в резултат от разговори с Мари и Рудолф Щайнер и през февруари 1905 г. тя се записва в Медицинския факултет в Цюрих. През тези години тя пътува много, за да присъства на лекциите на Щайнер и често му пише, за да се съветва с него във връзка с лечението на отделни пациенти. От 1917 г. нататък тя разработва и използва препарат от бял имел за лечението на рак и го нарича „Искадор“.

Отначало, отношенията ѝ с Рудолф Щайнер и антропософията не се различават много от отношенията на другите ученици и последователи. Те започват да се променят бавно след нейното решение да се премести в Арлесхайм и да създаде там клиника „за по-нататъшното развитие на антропософската медицина“. Това решение назрява в нея след много сериозно заболяване. Клиниката е открита на 8 юни 1921 г. в присъствието на Щайнер, който често я посещава и преглежда заедно с Ита Вегман и д-р Хилма Валтер между 400 и 450 пациенти до своето заболяване. Отношението на Ита Вегман към Щайнер решително се променя на 31 декември 1922 г. с пожара, който разрушава до основи Гьотеанума. Задено с Щайнер, тя е свидетел на драмата и у нея възникват откъслечни спомени от минал живот. Рудолф Щайнер ѝ помага да разбере истинския им характер и стъпка по стъпка общата им карма се разкрива.

През 1923 г. дейността на Щайнер достига кулминация. През едно пътуване в Англия (Пенменмор, август 1923 г.) Ита Вегман му задава въпрос за подновяването на мистериите. Този въпрос влива нов живот у него и той започва подготовка за Коледното учредител-

но събрание. Съвместната им работа става по-интензивна. Те започват да работят заедно върху „Основите на лечебното изкуство“. През декември 1923 г. се поставя началото на Свободната школа за духовна наука, а през септември 1924 г. – на Медицинската секция. Тяхната изследователска работа и сътрудничество стават много задълбочени. През септември 1924 г. Рудолф Щайнер видимо се разболява. Дотогава той е отказвал всякаква медицинска помощ от всички, но сега приема, и Ита Вегман, негова ученичка, приятелка и сътрудничка става негов лекар заедно с д-р Лудвиг Нол. Ита Вегман е неотлъчно до Щайнер през последните шест месеца от живота му.

Отношенията между Ита Вегман и Рудолф Щайнер могат да се разглеждат в известен смисъл като един първообраз на едно ново и съвременно езотерично сътрудничество, което се стреми да работи със силите на кармата, включително рисковете произтичащи от това.

Ако има нещо по-силно от съдбата, това би трябвало да е човекът, който носи съдбата непоколебимо.

Р. Щайнер

Сърцата интерпретират кармата, когато сърцата се научат да четат Словото, което създава в човешкия живот, когато сърцата се научат да говорят Словото, което създава в човешкото същество.

Медитация, дадена от **Р. Щайнер** на **Ита Вегман** на 27.02.1925 г.

ИТА ВЕГМАН В БЪЛГАРИЯ

Един опит за събуждане на много стари спомени...

През лятото на 1939 г. Ита Вегман предприема последното си голямо пътуване, което включва и България. С още седем души приятели тя първо прекосява Австрия, преминава през Унгария и Югославия и отчасти с автомобили, отчасти с параход по Дунава стига до Черно море. От писмата и записките ѝ, както и от разказите на придружаващите я можем да добием впечатление за това пътуване.

За посещението си в България Ита Вегман е поканена от една българска приятелка – д-р Екатерина Папазова (1895 – 1975), учителка от София.

Ита Вегман е на 63 години, но по време на това дълго пътуване *“тя разви такава активност и неуморен интерес към всичко, което виждаше, че често ни беше много трудно да я следваме като нейни спътници. Нейното въодушевление умножаваше физическите ѝ сили и тя беше бодра и свежа, когато ние, уморени от гледане и впечатление, искахме да избягаме сред природата.”*

От спомените на спътниците ѝ личи радостта и щастието им: наистина е хубаво да се пътува с “госпожа доктор”. Нейният сияещ и спонтанен нрав, душевната ѝ топлина и огромният ѝ интерес се отразяват на цялата компания. По пътя тя изучава много неща, свързани с посетените места. Освен гръцката пастирска тояга, която от 1932 г. тя винаги носи със себе си, в багажа ѝ се намира и легендарния “сак на циклите”, така че някой и друг час да може да бъде посветен на антропософията. Поради спартанския ѝ мироглед и способността ѝ за приспособяване в често пъти примитивните хотели, пътуването придобива ободрително авантюристичен характер. Пътувайки с параход по течението на реката, пътниците преминават през “желязната врата” и стигат до Русчук. Мадлен ван Девентер описва, че се изпълвала с особено вълнение, когато виждала как Ита Вегман стои мълчаливо на палубата и наблюдава прекрасния пейзаж: тя приличала на човек, който се опитва да събуди у себе си много стари спомени.

“От Русчук до София пътувахме по ужасно каменисти пътища. Трима от нас се сменяха на волана през двадесетина минути. Вторият четеше пътната карта, третият спеше. Госпожа доктор търпеливо понасяше друсането на колата и хранеше шофьора с бонбони и други сладкиши. А ние често завидвахме на останалите ни приятели, които пътуваха с влака, но и на тях не им беше кой знае колко по-добре в третокласните вагони.”

В София компанията е посрещната от Екатерина Папазова, която дни наред показва на гостите си превъзходните църкви и манастири с икони, мозайки и други художествени съкровища. Познанията на г-жа Папазова за българската култура ѝ позволяват да разкаже много неща на гостите. Тя получава докторска степен по философия в Мюнхен (следвала е и в Лайпциг), по-късно в своята страна се занимава с научна дейност, а след това работи като учителка в една гимназия в София. Описват я като “истинска славянска душа” с универсално образование, заради което се обръщат към нея

за възпитанието на царските синове. През двайсетте години Папазова живее известно време в Швейцария, пациентка е на Ита Вегман, а по-късно сътрудничка на Е. Пфайфер в неговата природонаучна лаборатория.

Ита Вегман и нейните спътници водят интересни разговори за българската страна. Ита Вегман цитира думите на Рудолф Щайнер, че България има *“своите собствени духовни учители”*. Говорят и за амазонките, които са имали влияние и в тази област, в старата Тракия от предгръцко време, посещават и великолепия комплекс на Рилския манастир.

Следващата цел на пътуването е един летен курорт край Варна – “Свети Константин и Елена”, където всички имат прекрасен изглед от стаите си в хотела с изглед към Черно море.

На 7 юли 1939 г. Вегман пише до вкъщи:

“Починах си отлично. Превъзходното разположение тук, добрият въздух и интересните преживявания ми се отразяват добре. Черно море със сигурност е нещо своеобразно, силно стимулира фантазията и докато седя на плажа чета разказите на Херодот за всичко, което се е разигравало по тези земи. Пътуването из Балканите въпреки това е много трудно. Не можеш да посетиш съседните народи просто така. Трябва да имаш виза за влизане и излизане и още всевъзможни други формалности.”

На първата картичка, която изпращам се вижда един манастир с малка църква в пещера от I или II век след новата ера. В скалите са издълбани килиите на монасите. Прекрасна гледка към Черно море. На втората картичка е гледката от градината на хотела ни. Плажът е под тази издадена част. Растителността не е южна, но е по-различна от нашата. Водата на морето е или тъмносиня или стоманено синя или сива.”

Заедно с Папазова посещават скалния Аладжа манастир на северозапад от Варна и намиращите се в близост до него пещери, наречени “катакомби”. Това са скални пещери, в които столетия наред са живеели еремити. Имало и по-големи, издълбани в скалите помещения, използвани като култови места. Разговорът стига до забуленото в тайнственост

движение на средновековните богомили, които са се укривали тук на всевъзможни места и се оказва, че Екатерина Папазова притежава задълбочени познания за това еретично движение (тя има достъп до всички архиви в страната), така че Ита Вегман я моли да напише книга за богомилите. Папазова взема тази молба присърце и през следващите десетилетия изпълнява подканата. През 1971 г. излиза “Надгробни камъни на богомилите в Босна и Херцеговина”, след което тя пише “Християни или еретици – богомилите”, издадена през 1983 г. в Щутгард осем години след смъртта ѝ и четиридесет и четири години след това знаменателно посещение.

“Госпожа доктор ни насърчаваше да се къпем. Тя самата обаче часове наред лежеше на плажа и гледаше морето, което винаги – дори когато слънцето печеше – беше тъмно. ‘Точно тук отсреща трябва да се намира Колхида’, казваше тя неведнъж.” Мадлен ван Девентер добавя, че Ита Вегман копнеела да види тази древна светиня на хекатите, тогава недостижима за българските туристи. Тя се чувствала свързана с древното мистерино място, както се вижда и от описанието в списанието “Натура” от декември 1929 г.

По-късно Ханс Гзенгер събира много информация за мистериината история на Черно море и я издава в една малка книга.

“Преди да напуснем България, Ита Вегман искаше да посетим мястото, където Овидий е живял в изгнание. Тя имаше силна връзка с тази индивидуалност и препоръчваше на приятелите си да прочетат не само неговите “Метаморфози”, но и “Ars amandi”. – За това поклонение първо трябваше да пътуваме до Бургас. Двама от приятелите нямаха желание да участват в тази уморителна екскурзия и останаха във Варна заедно с колата, която се нуждаеше от технически преглед.

Госпожа доктор и нейните четири придружителки намериха примитивен подслон в не съвсем чист хотел. Докато ние, по-младите, енергично се спуснахме да ловим бълхи и т.н., Ита Вегман имаше едно единствено желание – да получи нощна лампа, за да не прекъсва вечерното си четене. Тя можеше да се справи във всяка ситуация.

На следващата сутрин трябваше да намерим кола, за да продължим пътуването до полуостров Томи. Так-

сита нямаше. И така, вечерта седнахме пред едно кафене на главната улица. Наоколо се шляеха много моряци, единствените, които знаеха западен език. Така тръгнахме по двойки да създавахме контакти, при което госпожа доктор ни следваше със загрижен поглед, и водехме кавалерите си на масата пред кафенето. Госпожа доктор щедро черпеше всички. След това започна всеобщо обсъждане на английски, френски и немски език. Накрая, един от новите ни приятели се сети, че негов познат има кола и понякога пътува с нея. Тръгнахме и действително в една задна улчица намерихме собственика на колата. С помощта на нашия преводач уговорихме цената и на другата сутрин в седем часа колата беше пред нашия “хотел”.

За четиридесет и пет минути по пътища, по които човек можеше да си счупи врата, стигнахме до полуостров Томи, който днес е известен с многото византийски църкви и манастири. Дали под този слой от по-късно време госпожа доктор намери духовните следи на Овидий? Не сподели това с нас.”

Продължихме пътуването към Константинопол с параход. Най-сетне можехме да преживеем наистина отблизо тайнственото Черно море. – След това потеглихме бавно през красивия, многообразен Босфор.”

Откъс от книгата на **Зелманс ван Емиховен**
“Коя беше Ита Вегман”

Превод от немски: **Анелия Павлова**

СЪТВОРЕНИЕТО

Но появил се човекът.
Или създателят по свой образ
пожелал да го излее,
или земята, от страстната си схватка със небето,
подела неземни семена в утроба
и напоена с дъжд, създаде глина,
богоподобна,
която Прометей подхванал с огнен прах.
Замесил, заудрял, натискал с длани и пръсти,
и ето – изваял богообразни тела.
И докато всяка твар свеждала поглед в земята,
с гръбнак полегат над краката,
Прометей изправил човека и дал му
равновесие и разум.
Обърнал лицето му нагоре
да гледа към дълбините на небето.

Така хаосът се превърнал в свят.
И светът се облагородил с новосъздадените хора.

Овидий
„Метаморфози“

70 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА АЛБЕРТ ЩЕФЕН (10.12.1884 – 13.07.1963 г.)

„... сигурно трябва да остана манихеец.“

„Биографията на Алберт Щефен, включително неговата поезия и неговите драми, е пример за човека на изкуството, който твори, за да лекува.“

Катерин Рудолф

Алберт Щефен е роден в Мургентал, кантон Берн, Швейцария. Баща му е лекар. От ранна възраст сетивата му са особено настроени към билките и цветята, и той възприема природата в поетични образи: „като дете винаги ми се струваше, че от все цвят наднича едно човешко лице. От лалето – на турска девойка, от хризантемата – на японска танцьорка, от слънчогледа – на някой цар на инките, от здравеца – на мавърче.“ На 14 годишна възраст той интуитивно разбира, че човешката душа преминава през процес на реинкарнация. След гимназията Щефен учи в Лозана естествени науки. През 1906 г. отива в Берлин и там през същата година присъства на лекция, изнесена от Рудолф Щайнер. Той пише: „Веднага разпознах водача на човечеството: мъдростта на челото му, любовта излъчваща се от очите му, съвестта в словото му.“ Това изживяване е толкова впечатляващо, че той прекъсва следването си и го възобновява, както той казва, едва когато вижда възможност да оплоди университетското

познание чрез духовната наука. През 1914 г., началото на Първата световна война, Щефен е на 29 г. По това време той често посещава Дорнах. За изживяванията си там той пише: „Хармония царува чрез духа на един човек, създаден от Бога“ и „Работата върху дърворезбата на капителите и архитравите в Гьотеанума ми помага да оформям думите...“ През 1920 г., на 35 годишна възраст, Щефен се премества в Дорнах и на следващата година по молба на Рудолф Щайнер става редактор на новосъздадения седмичник „Дас Гьотеанум“. В новогодишната нощ на 1922/23 г. Щефен става свидетел на пожара, унищожил първия Гьотеанум и развива своето отношение срещу силите на разрушението и хаоса. На въпроса „Не е ли безсмислено да се борим срещу един пожар, който е извън нашия контрол?“ Рудолф Щайнер отговаря: „Дори усилието да е безполезно, така все пак човек се намира в средата на помагачите сили, а те биха могли да предотвратят някое бъдещо нещастие дори това вече да е невъзможно тук“.

На Коледното събрание през 1923 г. Рудолф Щайнер посочва Щефен за Заместник председател на новоучреденото Антропософско общество. За Алберт Щефен той казва: „Според мен, членовете на Ръководството са избрани правилно. Алберт Щефен вече е бил антропософ преди да се роди. Това трябва да се признае“. Вилем Зелманс ван Емиховен пише, че Рудолф Щайнер иска членовете в Ръководството да разпознаят към кои духовни течения принадлежат и „да развиват братски чувства дори между силно различаващи се личности“. Щефен е близо до Щайнер през последните дни от живота му. След смъртта на Щайнер, в съответствие с неговото желание, Алберт Щефен става Председател на Антропософско общество и се опитва да поддържа центъра на равновесието сред контрастиращи личности и потоци. Трудно е да си представим изпитанията, свързани с работата на един Председател след смъртта на Рудолф Щайнер.

След като предишният ден е предсказал заминаването си, 79 годишният Алберт Щефен прекрочва Прага на 13 юли 1963 г. в Дорнах.

Творчеството му включва 17 тома есета и статии, 8 романа и романизирани биографии, 11 поетични тома, 15 драми (от които „Манихеите“ е преведена на български език) и 11 тома спомени, разкази и кратки митове. Освен това, създава множество рисунки и акварели, скици и проекти на сценични картини и на костюми за своите драми.

НА ЕДНА РОЗА

В теб се съзирам, в мен ти си взряна.
Където съм змия аз, ти си цвете.
От земните блага ядем и двете,
но в теб е Бог, в мен още спи закана.

За теб земята е светиня стара
и внея там си здраво вкоренена.
Тук бедствам и мечтая за вселена,
където с вечността ще разговарям.

Ти с цветовете си смъртта покриваш
и вечният живот за теб е скучен.
Прераждам се с усмивка, в мен изгряла.

Защото през копнеж и съпротива,
през много смърти минах, дай ми случай
червените ти багри да погала.

Алберт Щефен

40 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА МАРГАРИТА ВОЛОШИНА

31.01.1882 – 2.11.1973

Каква е задачата на изкуството?

Маргарита Волошина е родена в Москва. От ранно детство става ясно, че има заложби за художествено изкуство. Израства в заможно семейство с широки културни интереси. Учи живопис в Петербург и Париж, и получава уроци от най-известните по онова време художници.

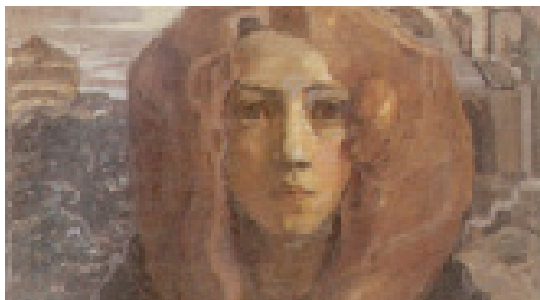
От ранна възраст има желание да научи нещо повече за духовното. Нейният голям въпрос е: Каква задача имат изобразителното изкуство и изобщо изкуството в живота на човека?

Тя застава пред вратата на Лев Толстой и очаква отговора на този въпрос. Той я съветва: „Стани селянка. Ако само рисуваш, все едно че седиш на висока кула и по възгата спускаш сюжети, от които никой няма нужда.“ Ето какво пише за това свое преживяване: „Гледах

Толстой в очите, които сияеха през кафявия цвят като очите на Пан през горския гъсталак, мъдри като самата природа. Почувствах величието на личността му, силата на истината, която действаше в него. Но думите, които чух в този миг приех за наивни и глупави. Проблемите на изкуството и на социалния ред ме доведоха до по-дълбоките въпроси за смисъла на живота изобщо“.

През 1905 г. тя е в Цюрих и слуша лекция от Рудолф Щайнер. След това го пита: „Как може да се постигне познание за духовния свят в напълно будно съзнание, без да се загуби почва под краката?“

По-късно в Русия, през 1906 г. се омъжва за поета и художника Максимилиан Волошин. От 1908 г. тя следва Ру-

МЕДИТАЦИЯ „ВОДОЛЕЙ“

Ограниченото да се пожертва за безкрая.

Каквото граници не знае,
да си направи граници във дълбините,
в потоците да се издигне,
като вълна да се излее,
в развитието в битие да се оформи.

Ограничи се, безграничност!

Рудолф Щайнер

долф Щайнер в цяла Европа, за да слуша неговите лекции. Превежда „Тайната наука“ на руски език и на 20 септември 1913 г. помага за изграждането на Антропософското общество в Русия. Занимава се с евритмично изкуство и става една от първите ученички на Лори Майер-Смитс, с която заедно играят в Мистерийните драми на Щайнер, изнесени през 1913 г.. През 1914 г. се включва в работата за изграждането на първия Гьотеанум в Дорнах, участвайки в изрисването на купола. Тук тя все повече и повече получава отговор на своя голям въпрос.

По време на Руската революция страда от глад, студ и болести, в резултат на което се разболява от туберкулоза. През 1923 г. Лори Майер-Смитс я приема в Германия.

От 1924 г. до смъртта си през 1973 г. остава в Щутгарт, Германия, изживявайки период на творчески подем. Там тя рисува портрети, легендарни и приказни мотиви, както и много картини на тема „олтар“. Освен това изографисва множество църкви.

До дълбока старост Маргарита Волошина служи на хората. Мнозина търсят помощта ѝ, защото тя винаги дава всичко от себе си и ги защитава. Животът ѝ преминава като жертва за живота в изкуството и „в развитието“ по пътя между Русия и Европа „се оформя в битие“ (както Рудолф Щайнер е написал в медитацията „Водолей“).

Превод: *Христо Маринов*

МИСТЕРИИТЕ НА СЛОВОТО

„През следващото лято (1913 г.) също можах да участвам в подготовките за Мистерийните драми. Новата четвърта драма „Пробуждането на душите“, заедно с третата „Пазачът на Прага“ се репетираха в продължение на шест до осем седмици. В този кратък период декорите и костюмите се изработваха според указанията на Рудолф Щайнер... Всяка сцена се пишеше и даваше за отпечатване непосредствено преди репетициите.

Влязох в залата за първата репетиция, където всички участници вече се бяха събрали. В този момент се подготвяше хора на гномите. Щайнер взе една къса кръгла тояжка във всяка ръка и започна да подскача приведен, за да демонстрира как се движат гномите и как би трябвало да правят евритмия с дървените тояжки. Тогава видях за пръв път младата Лори Смитс, чрез която той въведе новото изкуство. Тя беше на 18 години и приличаше на гръцка кариатида....

Колко богато беше това време, когато бяхме от сутрин до вечер заедно с Рудолф Щайнер, опознавайки го и като продуцент, режисьор и актьор...

Мари фон Сиверс играеше ролята на Мария така, както самата тя се държеше в живота - огнена, служейки безрезервно на духа. Беше много приятно човек да открие наред с нейната искреност и детска прямота, и нейният хумор и смях, който тя не винаги овладяваше, тъй че понякога не можеше да започне монолога си на репетициите. Чрез такива човешки качества представленията на Мистерийната драма започваха да оживяват.“

Откъс от биографичната книга на *Маргарита Волошина* „Зелената змия“

IN MEMORIAM: СВЕТЛА БИСЕРОВА

(1 октомври 1935 – 24 март 2013 г.)

Винаги ще я нося в сърцето си... За мен тя беше и като майка-хранителка и като по-голяма сестра и като най-авторитетна учителка и като сърдечна приятелка, с която съм могла да споделя и радости и скърби... повече от тридесет години тя помагаше както на мен лично, така и на децата ми...

Няма да разказвам за огромната ѝ заслуга в развитието и привличането на нови членове на АО. Искам да споделя някои неща от ежедневието за нея... Тя беше най-грижовната майка и баба, която познавам... В личния си живот тя преживяваше с един изключителен стоицизъм и грижа сложните обстоятелства на живота си. Въпреки че беше винаги заобиколена от много хора, които черпеха от безкрайната ѝ ерудиция и познания, в най-интимния си живот тя беше самотница, отдадена безкрай да отгледа дъщерите си, а по-късно и двамата си внука – тя беше винаги загрижена за тяхното изхранване и отглеждане...

Всички знаем, че домът ѝ беше отворен за наши и чужди гости, и тя го беше превърнала в „Хотел Светла“... До последния съзнателен миг от земния си живот, на който имах възможността да присъствам, тя не спря да работи. Аз носих в линейката текстовете на превода, който подготвяше за „Антропософски вест“... и... още толкова мигове на всеотдайност през годините...

Светла ще остане в паметта на сърцето ми като еталон за преданост, скромност и смирение... Да е светъл и лек пътя ти нататък, скъпа Светла!

Богдана Вульпе

Познавам Светла повече от 40 години. Животът ни срещна на преподавателското поприще. Тя като преподавателка по френски език, а аз – по английски език, в Школата за чужди езици към Министерството на външната търговия.

В хода на преподавателската ни дейност ние обменяхме опит и знания, които постепенно ни сближаваха и в чисто човешко отношение.

РЕКВИЕМ

На Светла с обич и благодарност

Приятелко, последно сбогом.
Почивай в мир! Прости, прости.
От теб остава светъл спомен,
В душата бисер да блести.

Вихра Калапишева

С времето и въз основа на многобройни наши разговори през годините Светла вероятно все повече се е убеждавала, че моята жажда и стремеж към духовни познания са искрени и постоянни. Колко ли е мислила Светла как да ми представи антропософията по най-подходящия за мен начин? В резултат на това ме запозна с госпожа Вера Гюлгелиева през 80-те години, от която аз започнах да вземам книги с антропософско съдържание, тъй като такива почти никъде не се намираха по онова време.

Така Светла ми отвори косвено една нова врата в живота! Моето постепенно запознаване с основите на духовната наука на д-р Рудолф Щайнер ни накара заедно с още други приятели да обмислим създаването на работна група с редовни занимания всяка събота! Малко по-късно основахме сега съществуващата антропософска работна група Архангел Михаил, вдъхновител на която беше Светла. Благодарение на нейните упоритост, възискателност и последователност, нашите работни срещи се утвърдиха като точно определено място и време за среща с антропософията.

Аз се питам, не беше ли това всъщност голямото призвание на тази моя скъпа приятелка и колежка? Да утъпче пътеката на антропософията, вдъхновена от д-р Рудолф Щайнер, до сърцевината на нашите души, до нас самите! Тази ключова за всички нас житейска пътека минаваше около 30 години (от 1983 година насам) буквално през скромната всекидневна на Светла на ул. „Цар Симеон“ № 55 в София, за да имаме възможност всички ние всяка събота да влизаме в общение със съществуващото Антропософия.

Светла ни предоставяше не само помещение, тя създаваше предпоставките, за да протичат заниманията ни стегнато, без отклонения от съдържанието на разглежданата глава от съответната книга на Щайнер. Този подход ние трябва да съхраним и след преминаването на Светла през Прага на духовния свят.

Светла със сигурност ще ни помага и занапред да се срещаме със съществуващото Антропософия по подобаващ и целесъобразен за нашето развитие начин!

Светле, бъди на нашите сбирки, когато е възможно за теб, за да бъдем и ние полезни за теб и твоя път в духовния свят!

Лалка Фингарова

Срещнахме се в детските години. Ти ми подаде ръка и ме поведе. Ти беше моят пристан. Бавно, търпеливо и нежно ме въвеждаше в духовните пространства. Отговаряше на безкрайните ми въпроси. Ти се превърна в мой учител, приятел и сестра. Често съм си мислила, че в някой от предишните ми животи си била моя майка. Животът ти съвсем не беше лек, но ти винаги беше готова да подадеш ръка на всеки, който имаше нужда от нея.

Сега, когато вече те няма тук, аз виждам много протегнати към теб ръце. В тях светят искрици и частици от твоята голяма всеопрощаваща душа.

Благодаря ти, Светле, за това, че беше в моя живот!

Нина Стамова

СПОДЕЛЕНИ МИСЛИ

През март 2013 г. излезе от печат книгата на Томас Майер „Личната мисия на Рудолф Щайнер”.

„Антропософски вест” се обърна към старозагорските читатели със следните въпроси:

1. Знаехте ли нещо за личната мисия на Рудолф Щайнер преди да прочетете книгата на Томас Майер?
2. Научихте ли нещо ново за личността на Рудолф Щайнер?
3. Промени ли се нещо за вас след като прочетохте книгата на Томас Майер?

**Валя
Хаджипетрова:**

За личната мисия на Рудолф Щайнер всеки негов читател си задава въпроси, докато върви по своята духовна пътека и напредва в антропософското познание. Не можеш да не се запиташ: Кой е той? За моята лична среща с Рудолф Щайнер най-голямо значение имат десетките негови книги, които съм прочела през последните две десетилетия. Но за истинското ми разбиране за личността му беше необходимо да прочета именно тази книга. Тя беше за мен едно събитие, най-вече с това, че отговори на много въпроси, които си бях задавала през годините. Много ценно за мен беше прочетеното за личността на поета Алберт Шефен, както и на духовните причини, които са довели най-преданите съратници и приятели до Рудолф Щайнер. Бих препоръчала тази книга на най-широк кръг от читатели, които търсят духовните истини – както на младите, така и на читателите, които отдавна са срещнали антропософията като наука за духа.

**Стефка
Димчева:**

За мен книгата на Томас Майер е много актуална, защото днес много хора се интересуват от проблема за кармичните връзки и причини. Духът на времето изисква яснота по тези въпроси, а неяснотата довежда читателя до една неудовлетвореност.

Аз се интересувам от проблема за кармичните връзки и отношения в най-широк план. От тази книга ми стана ясно защо „демоните трябва да млъкнат” и как да бъдат накарани да млъкнат. Днес демоните са заети с осуетяването на разбирането на кармичните причини и връзки между хората. Когато не могат да попречат, те поне се стремят силно да изопачат разбирането на тези въпроси. Книгата „Личната мисия на Рудолф Щайнер” дава на читателя принципите за едно истинско проникновено изследване на собствената личност и предишните си инкарнации без излишно предоверяване на различните езотерични източници.

**Руслан
Илиев:**

Аз чета книгите на Рудолф Щайнер от една година и не знаех нищо за кармичните му връзки с Тома Аквински. Книгата на Томас Майер за неговата лична мисия е повод за мен да преразгледам и препрочета всичко, което знаех досега за Аристотел и Тома Аквински.

Преди да срещна антропософията, бях започнал да си задавам въпроса: Възможно ли е в световната литература да се появи нещо, което да носи по-голяма дълбочина от Достоевски? Сега вече този въпрос изгуби смисъл за мен, отстъпвайки мястото си на друг въпрос: Кой е всъщност Рудолф Щайнер и каква е неговата лична мисия? Убеден съм, че книгата „Личната мисия на Рудолф Щайнер” променя всеки читател и озарява пътя на всеки духовен ученик, който иска да го последва. Всъщност, да се стремиш да

бъдеш предан на идеите на Рудолф Щайнер без да знаеш каква е неговата лична мисия и кой е той – това би довело до объркване всяка човешка душа. И тук на помощ идва задълбоченото изследване на Томас Майер, с което българският читател има шанса да се запознае.

**Диана
Костадинова:**

От антропософските книги ме интересува главно антропософската медицина. Какво се случва в Арлесхайм и какво е постигнала д-р Ита Вегман? Не знаех нищо за предишните й прераждания, преди да прочета духовните изследвания на Томас Майер за личната мисия на Рудолф Щайнер.

Убедих се, че човек трябва да бъде много прецизен в изследването на собствените си инкарнации и на причините за своите заболявания, чиито корени често са в неговото минало. Вековното партньорство и взаимодействие на тези две необикновени личности – д-р Щайнер и д-р Вегман са в основата на арлесхаймската медицина.

За мен беше важно да разбера, че един неправилен подход към духовните откровения може да доведе до всеобхватни конфликти със значими последствия, дори когато са започнали с малкия спор между двете много предани съратнички на Доктора – Мари фон Сиверс и Ита Вегман.

Доколко прошката възстановява нарушения баланс в кармичните отношения? Тази книга упражни много силно въздействие върху мен и ме постави пред по-голям брой нови въпроси, отколкото отговорите, които ми даде.

СМЕХОСОФИЯ

**Скъпи читатели,
Редакцията предлага тази нова рубрика,
за да внесе повече усмивки и веселие в нашата работа,
да ни накара да стъпваме по-леко по Земята.**

Антропософията се стреми да преобрази целия душевен живот на човека и този стремеж не подминава нашето чувство за хумор, нашата способност да се смеем и понякога да „умираме“ от смях. За да ви развеселим, ще потърсим забавни и комични случки от живота на Рудолф Щайнер, както и от историята и съвременното на Антропософското общество. Докосвайки тази тема, ние се приближаваме до една много интимна страна от живота и делото на Рудолф Щайнер. А кой не би искал да опознае интимно създателя на антропософията?

Рудолф Щайнер е бил весел човек. Нека като начало да дадем думата на някои от най-близките хора в неговото обкръжение:

Зелманс ван Емиховен, първият председател на холандското Антропософско общество си спомня, че „при всяка среща, независимо дали ставаше дума за текущи дела на Обществото или за обсъждане на клиничен случай, на преден план изпъкваше неговото ведро, празнично радостно настроение... Дълбок и весел едновременно...”

Андрей Белий също говори за едно „необичайно, невъобразимо бързо преливане от болезнена загриженост в прелестна приповдигнатост”.... „Това беше възможно най-веселото настроение, което съм срещал през живота си...”

Валдорфската учителка Марта Хеблер описва как „неговото сериозно лице внезапно се преобразяваше от сърдечната, открита усмивка... Смяхът му беше безгрижен и лек, дори бих казала – детински. Само един мъдрец можеше да изглежда така... Хуморът му никога не беше язвителен или саркастичен, никога не унижаваше или раняваше...”

Като негов дългогодишен секретар, Гюнтер Вахсмут многократно наблюдава с каква лекота Рудолф

Щайнер превъзмогва всякакви пречки и „с едно възпламеняващо веселие ги превръща в апотеоз на своята решителност”... „Той искаше да има около себе си ведри, усмихнати хора..., които в необходимия момент да стават сериозни и отговорни... Понякога, в разгара на веселието той вмъкваше и дълбоки въпроси, произтичащи от езотеричния живот...”

Но както никой друг, Рудолф Щайнер осъзнава и необходимостта от страданието, което в нашата епоха е пряко свързано с истинското духовно изследване. Веднъж в Оксфорд той казва: „Страданието трябва да е тук... Човекът може да навлезе в свръхсвещения свят само минавайки през болката... За щастието и радостите в моя живот аз съм благодарен на съдбата... Познанията си обаче съм извоювал само чрез моите болки, чрез моите страдания...”

Светът се погрижи да достави достатъчно страдания на големия поет. В „Спомените” на Ася Тургенева четем: „След опожаряването на първия Гьотеанум през нощта на 31 Декември 1922 г. ние никога вече не чухме неговия младежки смях, който толкова често озаряваше строгите черти на лицето му, никога вече не видяхме неговите леки, бързи движения, неговата ритмична походка...”

Анемари Дубах-Донат също си спомня измъчения израз на лицето му след пожара, как Рудолф Щайнер влиза на евритмичните репетиции мълчливо подпрял с ръце главата си. „Това мълчание обаче говореше повече от думите... Той ни изглеждаше като обгърнат от невидими светове, чиято духовна светлина разкъсваше мрака на мълчанието.... Човечеството не искаше да му бъде оказана помощ... И въпреки всичко, той намери сили и с кураж, с радост ни даваше да разберем: Той никога не е изгубвал доверието си в

човечеството, вярата си, че накрая истината, доброто и красотата ще победят... Надмогвайки всяко страдание, озарявайки всяка тъга, в очите му грейше неговата всеразбираща, всепомагаща веселост...”

Хайнрих Епингер

„Хуморът и веселието в живота и дейността на Рудолф Щайнер“

Една дама твърди в общ разговор, че чаша вино вечер не може да й попречи. Рудолф Щайнер отговаря: „Съдейки по въздействието на алкохола, това е все едно всяка сутрин да започваш строежа на една къща, а вечер да я разваляш”. – „А какво е въздействието на алкохола върху окултния ученик?” – „Никакво... защото окултният ученик не употребява алкохол!”

Фред Пьопиг

Случка по време на кръщение: „След като целият ритуал беше приключил, всички стояха притихнали, вперили поглед в майката и бебето, което тя държеше в ръцете си. Рудолф Щайнер пристъпи към тях, погледна ги с умиление, после внезапно се разсмя и попита майката: „Забелязахте ли нещо странно по време на ритуала?” – Младата жена се изненада, замисли се и отговори с известно недоволство: „Не, освен че по едно време бебето се разплака” – Рудолф Щайнер: „Правилно! И кога точно?” – Майката: „Когато пасторът започна да чете „Отче наш” – Рудолф Щайнер: „Така е! Но на коя дума от молитвата?” – Мълчание... Тогава Рудолф Щайнер добави: „Точно когато пасторът произнесе „хляб” в изречението „и дай ни хлябът наш насъщен”... Значи, бебето е било гладно...”

Вили Кукс

Подбор и превод от немски:

Димитър Димчев

ПОКАНА

АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

кани всички приятели на

лекциите на **ТОМАС МАЙЕР** в София

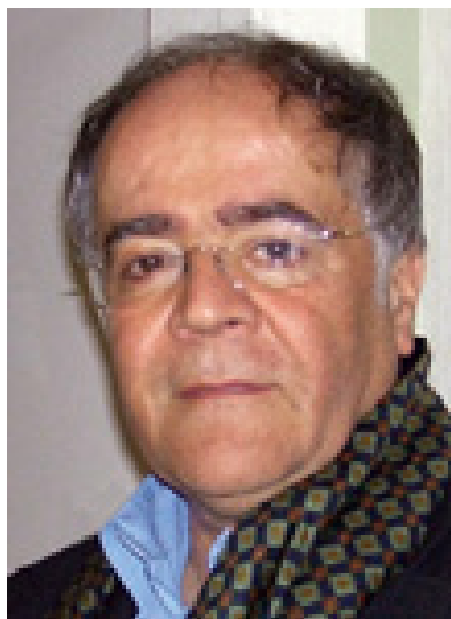
- 21 юни (петък) *„Личната мисия на Рудолф Щайнер“*
 22 юни (събота) *„Ясновидство, мислене и медитация“*
 23 юни (неделя) *„Михаиловото училище в духовния свят и на земята“*

Начало на лекциите – 18:00 часа

Вход – 5 лева на лекция

Място: ул. „Вашингтон“ № 23

(зад централни хали)

ТОМАС МАЙЕР е роден в Швейцария през 1950 г. Той е основател на издателство „Perseus Verlag“ в Базел и редактор на месечното списание „Der Europäer“. Автор е на множество статии и книги, между които „Реалност, истина и зло“, „Факти, въпроси и гледни точки за 11 септември 2001 г.“, „Ясновидство и съзнание: ТАО импулсът в еволюцията“, „Въпросът за бодхисатвата“, както и биографии на Д. Н. Дънлоп и Лудвиг Полцер-Ходич. Темата на романа му „Ненарушимият договор“ е завръщането на учениците на Рудолф Щайнер в началото на третото хилядолетие. Освен това е редактор на сборника „Светлина за новото хилядолетие. Връзката на

Рудолф Щайнер с Хелмут и Елиза фон Молтке“. Най-новите му книги са „Представителни личности в светлината на антропософията“, в която се разглежда приносът на Мойсей, Грюневалд, Гьоте, Ницше, Уайлд, Кафка, Екщайн и Щайнер в човешката история и мислене, „Пътни знаци в живота на Рудолф Щайнер и в развитието на антропософията“ и „Новият Каин – легендата за Храма и нейното завършване от Рудолф Щайнер“. Повече информация можете да намерите на адрес: <http://www.perseus.ch>.

„Личната мисия на Рудолф Щайнер“ е първата книга на Томас Майер, която се издава на български език.

СЕМИНАР АНТРОПОСОФСКИ ОРИЕНТИРАНА МЕДИЦИНА

28 юни (петък) – 30 юни (неделя) 2013 година

Място на провеждане: Читалище „Академик Андрей Стоянов“,

адрес: ул. „Искър“ № 62 (до бул. „Васил Левски“) /до Математическа гимназия/

ПРОГРАМА

Петък, 28 юни

- 16.30-17.00 Регистрация
 17.00 Обзор върху антропософски ориентирана медицина, лектор Д-р Трайчо Франгов
 18.00 Пътища към една интегрална наука, Д-р Кристоф Шултес – интернист, клиника „Ита Вегман“ Швейцария
 19.00-20.00 Пауза
 20.00-21.30 Депресии и суицидност – разглеждане от антропософска гледна точка, Д-р Мариолеин Шултес – психиатър, клиника „Ита-Вегман“ Швейцария

Събота, 29 юни

- 9.00 часа Евритмия, Анке Мари – лечебен евритмист, клиника „Ита-Вегман“ Швейцария
 9.30-12.30 Диабетес мелитус, Д-р Кристоф Шултес
 14.30-16.30 Психиатрия. Разглеждане и лекуване според телата (четиричленната организация на човека), Д-р Мариолеин Шултес
 17.00-18.00 Лечебно-евритмични упражнения
 19.30-21.00 Разглеждане на лечебните субстанции – Розмарин, Фосфор, Кварц, Аргентум, Хиперикум

Неделя, 30 юни

- 11.00 часа Евритмия
 12.00 часа Диабетес мелитус, Д-р Кристоф Шултес
 12.30-14.00 Заключителен обзор върху семинара

Такса за участие в целия семинар – 70 лева . За членове на Антропософското Общество – 55 лева

За отделните дни: Петък – 25 лева; Събота – 30 лева; Неделя – 25 лева.

НОВИ ЧЛЕНОВЕ

Зорница Вълкова от Варна,
Улрих Боев от София, Донко
Дончев, Наталия Якимова-Дон-
чева и Цвета Христова-Богдано-
ва от Стара Загора

СЪОБЩЕНИЕ

След дългогодишно прекъсване,
на 15 май тази година
антропософска група „Изис-София“
възобнови редовните си занимания.

Групата ще се събира един път
месечно и ще работи по различни
теми от Христологията
на Рудолф Щайнер.

За повече информация:
Юлия Стоянова
Тел: 0894 780 036

CORRIGENDUM

В брой 38/Великден 2013 г. е до-
пусната грешка на стр. 17, в материала
„Марс от гледна точка на еволюцията
на земята и човека“ от Лиана Антонова.

Текстът „Човешката съдба и да
ограничава индивида в постигането
на неговите желания за реализация.
Но спотаените в душата му сили
на Марс никога няма да го лишат
от главното му предназначение, да
гледа на физическия свят като без-
краен източник на нови изживявания
и стремежи, както и желанието да
се ползва от благата му.“ да се чете:
„Човешката съдба, както и да интер-
ферира и да ограничава индивида в
постигането на неговите желания за
реализация, спотаените в душата му
сили на Марс никога няма да го ли-
шат от главното му предназначение,
да гледа на физическия свят като
безкраен източник на нови изживя-
вания и стремежи, както и жела-
нието да се ползва от благата му.“

Редакционната колегия моли
за извинение автора и читателите.

Очаквайте продължението на
темата за Червената планета:

**„Марс – загадка в космична-
та хармония и единство“**
от Лиана Антонова.

АНТРОПОСОФСКИ ГРУПИ**ВАРНА**

Антропософска група
„**Михаилова ковачница**“
Радослава Ангелова
тел. 0878 478 638

Група „**Духът на Петдесетница**“
Веселина Радкова
тел. 0888 515 174
Радослава Ангелова
тел. 0878 478 638

ПЛЕВЕН

Антропософска група „**Светилник**“
Галина Трифонова
тел. (064) 840 564; 0888 632 206

СОФИЯ

Група „**Михаил**“
Лалка Фингарова, тел. (02) 868 99 49;
0888 263 741

Антропософски кръг „**Аристотел**“
Доц. д-р Иванка Кирова,
тел. (02) 831 78 74

Група „**Рудолф Щайнер**“
Александър Бояджиев
тел. 0888 406 095

Група „**Ариадна**“
Диана Ботушарова
тел. (02) 840 76 43; 0889 345 730

Група за слово и драма
„**Мари Щайнер**“
Богдана Вульпе
тел. (02) 983 18 68; 0877 836 822

Група „**Космософия**“
Лиана Антонова, тел. (02) 856 67 35

Група „**София**“
Васил Назъров, тел. 0878 817 417

**Курсове по антропософска
социална арт-терапия**
За желаещи от София и
от провинцията.

За връзка:
Снежана Бечева 0887 049 946 и
Вихра Калапишева 0887 152 335.

СТАРА ЗАГОРА

Група „**Антропос-София**“
Дора Петрова, тел. (042) 643 500

Група „**Рудолф Щайнер**“
Георги Акабалиев, тел. 0878 398 509

Група „**Клуб на родителите**“
Иглика Ангелова, тел. 0885 910 339,

Социална художествена терапия
(арт-терапия) Дочка Колева,
тел. (042) 621 330; 0886 824 715

ТЪРГОВИЩЕ

Група по лечебна педагогика
Константин Адамов
тел.: (0601) 811 07; (0899) 609 516

ЯМБОЛ

Група „**Светлина**“
д-р Ива Манева, тел. 0887 179 057

**ФОНД за НАБИРАНЕ
на СРЕДСТВА**

за закупуване на
**Антропософски дом
в София (към АОб)**

Дарителски сметки:
BGL BG24UNCR76301075590031
USD BG10UNCR76301175509595
EUR BG07UNCR76301475508630
Всички суми преведени по тези сметки
както от физически, така и от юри-
дически лица, подлежат на данъчни
облекчения.

Текуща наличност: 2290 лв.

За контакти:
Георги Акабалиев – 0878 398 509
Александър Бояджиев – 0888 406 095

БЛАГОДАРИМ !

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Диана Ботушарова
Веселина Велкова
Димитър Димчев
Христо Маринов
Георги Акабалиев
Тел: (02) 840 7643; 0879 923 866
e-mail: vestnik@aobg.org
уебсайт: www.aobg.org

Отговорност за съдържанието на
публикуваните материали носят
единствено техните автори.